

โน้ต

คือนิตยสารฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปกรรม

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2556 - 2557

โพล่

Poke

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาจิตรกรรม

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2556 - 2557

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติให้
ศิลปนิพนธ์ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต

.....คณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะกรรมการตรวจสอบศิลปนิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิกร กองตา) ประธานกรรมการ

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มล.บุศยมาศ นันทวัน) (อาจารย์คมสัน หนูเขียว) กรรมการ

..... กรรมการ
(อาจารย์อัฐพร นิมมาลัยแก้ว) (อาจารย์อนุพงษ์ จันทร) กรรมการ

..... กรรมการ
(อาจารย์หทัยรัตน์ มณีรัตน์) (อาจารย์นิธิพัฒน์ หอยสังข์ทอง) กรรมการ

..... กรรมการและเลขานุการ
(รองศาสตราจารย์อติดา จันทังเพ็ชร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์
(รองศาสตราจารย์อติดา จันทังเพ็ชร)

หัวข้อศิลปนิพนธ์

โพล่

Poke

ชื่อ

นาย รัชนนท์ มาทองมาก

รหัสนักศึกษา

53020442

สาขาวิชา

จิตรกรรม

คณะ

สถาปัตยกรรมศาสตร์

ปีการศึกษา

2556 – 2557

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ อลิดา จันผิงเพ็ชร

บทคัดย่อ

ทุกวันนี้สัตว์ป่าหลายชนิดถูกมนุษย์คุกคามโดยมนุษย์เป็นอย่างมาก โดยไร้ซึ่งจิตสำนึก ไม่แม้จะมองว่าสัตว์เหล่านั้นมีชีวิตจิตใจ สิ่งมีชีวิตล้วนมีความต้องการในการใช้ชีวิตอย่างเป็นอิสระ แต่มนุษย์เรากลับไม่สนใจสิ่งเลวร้ายเหล่านั้นที่เกิดขึ้นปัจจุบัน สำหรับข้าพเจ้าแล้ว เรื่องราวประสบการณ์ในด้านลบนั้น ถือเป็นความงามในมุมที่แสนเจ็บปวด มโนภาพจากสิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดผลงานที่กลั่นกรองจากอารมณ์และความรู้สึกอย่างลงตัว หวังว่าการถ่ายทอดประสบการณ์ของข้าพเจ้าผ่านผลงานศิลปนิพนธ์ในรูปแบบประติมากรรมสามมิติซึ่งจัดวางในพื้นที่ที่มีความขัดแย้ง ทำให้ผู้ดูอาจจะตระหนักถึงภัยคุกคามที่เกิดขึ้นกับสัตว์หลายๆชนิดที่ถูกทารุณ โดยการกักขังเพื่อตอบสนองความพอใจของคน

หลังจากสังเคราะห์ผลงานเสร็จตามกระบวนการสร้างสรรค์แล้ว ข้าพเจ้าได้เข้าสู่การวิเคราะห์เป็นเอกสารนิพนธ์เพื่อให้ผลงานสมบูรณ์ตามหลักและทฤษฎีของการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลงานศิลปะชุดนี้คงเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นในการสร้างปัญญาให้มองเห็นทั้งด้านดีและด้านร้ายที่ล้วนเป็นสัจธรรมของทุกสิ่งบนโลกนี้ และการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้เป็นการค้นคว้าจากสิ่งที่ข้าพเจ้าสนใจจะนำไปสู่การพัฒนาผลงานศิลปะอนาคต

กิตติกรรมประกาศ

ศิลปะนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีได้รับความกรุณาจาก อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ อลิตา จันผึ่งเพชร และคณาจารย์ในสาขาวิชาจิตรกรรมทุกท่าน ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และแนวความคิดในการสร้างสรรค์งานศิลปะ เหนือสิ่งอื่นใดข้าพเจ้ามีความซาบซึ้งและรู้สึกถึงบุญคุณของบุพการี บิดา มารดาผู้เป็นทุกสิ่งทุกอย่างของลูก ตั้งแต่การให้กำเนิดตลอดจนอบรมเลี้ยงดูข้าพเจ้าเป็นอย่างดีทำให้สามารถอยู่บนโลกใบนี้ได้อย่างมั่นคง สุดท้ายนี้ไม่ว่าประโยชน์และคุณงามความดีอันใด ที่เกิดจากการทำศิลปนิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบให้บิดา มารดา ตลอดจนครูบาอาจารย์ที่เคารพทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้แก่ข้าพเจ้ามาจนถึงทุกวันนี้

นาย รัชนนท์ มาทองมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญภาพประกอบ	ง
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญโครงการ	1
1.2 แนวความคิดสร้างสรรค์	11
1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการ	11
1.4 ขอบเขตของโครงการ	11
บทที่ 2 อิทธิพลที่ได้จากงานศิลปกรรม	12
2.1 อิทธิพลที่ได้รับ จาก ชัชวาล อำสมคิด	12
2.2 อิทธิพลที่ได้รับ จาก Damien Hirst	14
2.3 อิทธิพลที่ได้รับ จาก อ.เจียน ยัมศิริ	17
บทที่ 3 วิธีดำเนินการสร้างสรรค์	19
3.1 การหาข้อมูล	19
3.2 การสร้างแนวความคิด	19
3.3 การสร้างภาพร่าง	19
3.4 การพัฒนาภาพร่าง	20
3.5 การสร้างแนวความคิด	20
3.6 กระบวนการการสร้างงาน	23
บทที่ 4 วิเคราะห์การสร้างสรรค์	28
4.1 วิเคราะห์ทัศนธาตุ	28
4.2 วิเคราะห์การจัดวาง	35
บทที่ 5 บทสรุป	39
บรรณานุกรม	40
ภาพผลงานศิลปะ	41-44
ประวัติผู้เขียน	45

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1	นกเพนกวินในสวนสัตว์พาด้า	4
2	กิ้งก่องในสวนสัตว์พาด้า	5
3	หมีในละครสัตว์	7
4	ลิงในตลาดค้าสัตว์ผิดกฎหมาย	8
5	นกยูงในตลาดค้าสัตว์จัดจตุร	9
6	สุนัขที่โดนจับมาโดยไม่ได้รับอนุญาตเพื่อบริโภคร	10
7	สิงโตขาวสัตว์ป่าหายากใกล้สูญพันธุ์แต่กลับถูกลักลอบเข้ามาในไทย	10
8	นาย ชัชวาล อ่ำสมคิด	11
9	(ชัชวาล อ่ำสมคิด) ขอชีวิต	12
10	(ชัชวาล อ่ำสมคิด) ภายใต้วิญญูะสงสาร	12
11	(ชัชวาล อ่ำสมคิด) ภาพแห่งธรรมในวิญญูะสังขาร	13
12	Damien Hirst (เดเมียน เฮิร์ส)	14
13	(Damien Hirst) The Physical Impossibility of Death	15
14	(Damien Hirst) Detail of A thousand years	15
15	(Damien Hirst) away from the flock	16
16	อ.เขียน ยิ้มศิริ	17
17	กระงก (อ.เขียน ยิ้มศิริ)	17
18	Protector (อ.เขียน ยิ้มศิริ)	18
19	ขลุ่ยทิพย์ (อ.เขียน ยิ้มศิริ)	18
20	ภาพร่างผลงาน”โผล่1”(ฉลาม)	20
21	ภาพร่างผลงาน”โผล่2”(ช้าง)	21
22	เสกีสสามมิติผลงาน”โผล่2”(ช้าง)	21
23	ภาพร่างผลงาน”โผล่3”(หมี)	22
24	เสกีสสามมิติผลงาน”โผล่3”(หมี)	22
25-30	ผลงานจริง	24-27
33-37	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่1-3	30 -33
38-39	ผลงานศิลปปะนิพนธ์ (ฉลาม)โผล่ 1	36
40-41	ผลงานศิลปปะนิพนธ์ (ช้าง)โผล่2	37
42-43	ผลงานศิลปปะนิพนธ์ (หมี)โผล่3	38
44-46	ภาพผลงานศิลปปะ	41-44

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

การกักขังคือการทารุณกรรมรูปแบบหนึ่ง สิ่งมีชีวิตทุกชนิดและทุกเผ่าพันธุ์บนโลกนี้ล้วนต้องการความเป็นอิสระทำตามในสิ่งที่ต้องการในการใช้ชีวิตทั้งสิ้น ในสังคมปัจจุบันมนุษย์เราโดยส่วนใหญ่นั้นล้วนละเลยหลงลืมความสำคัญของธรรมชาติ มนุษย์มีกิเลสมากขึ้น ความต้องการมากขึ้น ทำให้เราประมาทต่อความสูญเสียของธรรมชาติและสัตว์ป่ามนุษย์เรามุ่งหน้าทำลายธรรมชาติโดยไม่คำนึงถึงขีดจำกัดของธรรมชาติ และไม่นึกถึงว่ามันจะย้อนกลับมาทำร้ายมนุษย์เอง ข้าพเจ้าเกรงกลัวเหลือเกินว่าเพื่อนมนุษย์มั่วเมาในการทำลายธรรมชาติประมาทในการทำควาดีเพื่อธรรมชาติ จนถึงนาที่สุดท้ายเขาเหล่านั้นอาจแก้ไขอะไรไม่ได้เลยนอกจากยื่นมองความเป็นไปที่เผ่าพันธุ์เราเองได้สร้างขึ้นมาเอง มองกลับกันทำไมมนุษย์เราถึงยอมรับได้กับการกระทำของพวกมนุษย์เราเอง ที่นำสิ่งมีชีวิตที่ไม่ใช่เผ่าพันธุ์เดียวกับเรา”สัตว์”มาลักขังไว้ในกรงโดยไม่รู้สึกรู้ร้อนรู้หนาวอะไรเลย สัตว์ที่เราเลี้ยงมีชีวิตจิตใจไหม? มีความรู้สึกนึกคิดไหม? มนุษย์เราควรตระหนักถึงความรู้สึกนี้ ความรู้สึกของสัตว์ที่โดนทารุณและนี่คือเหตุผลที่ทำให้เกิดผลงานชุด”โผล่”(Poke) ขึ้นมา

1.1 ความสำคัญของโครงการ

ข้าพเจ้าได้รับแรงบันดาลใจจากสัตว์เลี้ยงของข้าพเจ้าและประสบการณ์ที่สัมผัสและพบเห็นในชีวิตของตัวข้าพเจ้าเอง โดยส่วนตัวข้าพเจ้าคลุกคลีกับสัตว์มาตลอดทั้งชีวิตจากการเลี้ยงและการศึกษา โดยได้รับรู้แง่มุมต่างๆ ทั้งดีและไม่ดีของอุตสาหกรรมสัตว์และรู้สึกสะท้อนใจต่อความต้องการของมนุษย์ที่ไม่เคยพอและไม่มีวันหยุด ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงต้องการเสนอเนื้อหาเชิงเสียดสีสังคมผ่านการสร้างผลงานในการสื่อสารกับสังคมเพื่อให้คนบางกลุ่มฉุกคิด จากผลงานของข้าพเจ้า

สัตว์จำนวนมากได้สูญเสียพันธุ์ไปอันเนื่องจากการกระทำของมนุษย์ รวมทั้งการล่าเพื่อกีฬา เพื่อการค้าหรือเพื่อการแสดงในเชิงพาณิชย์ซึ่งสัตว์โดยทั่วไปย่อมมีเลือดเนื้อและความรู้สึก กล่าวคือความรักความโศกเศร้า ความพลัดพราก ความกลัว ความเจ็บปวด ความรู้สึกไม่สะดวกสบายตลอดถึงความหิวกระหาย เช่นเดียวกับมนุษย์เราโดยทั่วไปซึ่งการกระทำดังกล่าวถือว่าเป็นการทารุณตามมาตรฐานที่ปฏิบัติกัน ในสังคมอารยณานานาชาติ

ปัจจุบันนี้ประเทศไทยถูกมองจากนานาชาติว่าเป็นประเทศที่มีการล่วงละเมิดสิทธิสัตว์หรือทารุณสัตว์ ไม่ว่าจะเป็น สัตว์เลี้ยง สัตว์ป่า สัตว์เศรษฐกิจหรือสัตว์เพื่อการทดลอง ซึ่งมักจะพบเห็นข่าวจากสื่อมวลชนทั่วไป ทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ ไม่ว่าจะเป็นการบริโภค การนำเขากวางอ่อน อู้งาตีนหมี หรือแม้แต่เนื้อสุนัขมาปรุงเป็นอาหารเพียงเพื่อสนองกิเลสและความเชื่อที่ผิดๆซึ่งมีการรื้อเรียนจากนักท่องเที่ยวดังประเทศอยู่เสมอถึงเรื่องการนำสัตว์มาทรมาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กักขัง และบังคับให้แสดงหรือเลียนแบบมนุษย์ ไม่เว้นว่าจะเป็น ช้าง เสือ หมี ลิง ู จระเข้ ฯลฯ ซึ่งชาวเหล่านี้ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ไปทั่วโลกจนทำให้นานาประเทศถือเป็นข้ออ้างในการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศมาแล้วทั้งนี้ยังไม่ได้นับรวมการทารุณสัตว์ในรูปแบบต่างๆ เช่นการประหยัดเนื้อที่เพาะเลี้ยงไก่จนคับแคบ ถึงขั้นทุกข์ทรมาน วิธีการฆ่าหมู วัวควายของโรงฆ่าสัตว์

จากเหตุผลดังกล่าว ประกอบกับข้อเท็จจริงอีกมากที่ยังไม่ได้รับการเปิดเผยทำให้ข้าพเจ้าที่มีความรักและเมตตาต่อสัตว์และตระหนักถึงผลกระทบจากการกระทำความผิดดังกล่าว จึงนำแนวความคิดเหล่านี้มาสร้างชุดผลงานที่นำเอาความรู้สึกละภายในที่รู้สึกต่อสถานะเหตุการณ์เหล่านี้เกิดความตั้งใจจริงในอันที่กระตุ้นจิตสำนึกและยับยั้งการทารุณและปกป้องคุ้มครองสิทธิตามธรรมชาติของสัตว์เพื่อรณรงค์หาทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการทารุณสัตว์โดยสันติวิธีด้วยการดำเนินงานในรูปแบบต่างๆทั้งในด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและในด้านการเสริมสร้างจิตสำนึกแห่งความเมตตาให้แก่เยาวชนและสาธารณชนโดยทั่วไป ให้มีส่วนร่วมในการสอดส่องป้องกันการทารุณสัตว์และมีบทบาทในการรณรงค์แก้ไขปัญหาละเมิดสิทธิสัตว์รวมถึงการเร่งให้มีกฎหมายสวัสดิภาพสัตว์ขึ้น ดังเช่นนานาอารยประเทศ จากหลักความจริงที่ว่า “สัตว์แต่ละชนิดที่อาศัยอยู่บนโลกนี้ต่างก็มีชีวิตเลือดเนื้อ และมีความรู้สึกเจ็บปวดเช่นเดียวกับมนุษย์” จึงไม่เป็นการสมควรที่มนุษย์ทุกหมู่เหล่าโดยเฉพาะคนไทยจะ ไปทำร้ายทารุณสัตว์

ตัวอย่างการทารุณสัตว์มีหลายประเภท เช่น

1.สวนสัตว์

การ ที่คนสร้างสวนสัตว์ขึ้นมาโดยเอาสัตว์ป่ามาเก็บไว้ดูเล่นนั้นมีมานานแล้ว จักรพรรดิของจีนก็ทำอย่างนั้นตั้งแต่เมื่อหลายพันปีมาแล้ว แต่สวนสัตว์ที่เปิดให้คนทั่วไปเข้าชมมันเกิดขึ้นในยุโรปเมื่อสักสองร้อย กว่าปีมานี้เอง เมื่อเวลานี้มีสวนสัตว์มากกว่า 500 แห่ง ซึ่งก็รวมถึงสวนสัตว์เอกชนที่ดังขึ้นมาเพื่อแสวงหากำไรเป็นการเฉพาะด้วยเล็กเมืองน้อยทั้งหลายพยายามสร้างจุดเด่นของเมืองโดยการที่จะต้องมีสวน สัตว์ไว้ดึงดูดอย่างกัน ว่ากันว่าทั่วโลก

โดย ที่วัตถุประสงค์แรกของการมีสวนสัตว์ก็มีไว้เพื่ออวดกัน คนสร้างก็เลยไม่ค่อยได้คำนึงถึงชีวิตจิตใจของสัตว์ จึงมักจะจัดสัตว์ไว้ในกรง ที่แรกสัตว์ส่วนใหญ่ก็จะเป็นเสือ สิงห์ กระทิง แรด ฯลฯ หมอบเหงา ๆ อยู่ในกรงเล็ก ๆ หรือไม่กี่เดินงู่นางนไปรอบ ๆ กรง เหนื่อยหน่อยก็กลับมาหมอบอยู่อย่างเหงา ๆ เพราะไม่มีมุมให้หลบหน้าคนไปได้ สวนสัตว์แบบนี้จึงเป็นสวนสัตว์ที่ไร้ชีวิตจิตใจ สัตว์จึงนั่ง ๆ นอน ๆ เดิน ๆ เพื่อรอวันตายให้พ้นทุกข์ไปเสีย ซึ่งดู ๆ ไปแล้วก็คือการทารุณกรรมสัตว์ดี ๆ นี่เอง

แต่ที่แย่น้อยก็คือเดี๋ยวนี้สวนสัตว์ต่างๆ มักจะอวดกันว่าสวนสัตว์ของใครมีสัตว์หลายประเภทมากกว่ากัน จึงต้องซื้อหาหรือแลกเปลี่ยนสัตว์แปลก ๆ ซึ่งอยู่นอกถิ่นมา เช่น เอาสัตว์เมือง

หนามาไว้บนก้อนน้ำแข็งหรือเอาสัตว์เมืองร้อนไปไว้ในห้องอับ ๆ ที่ทำความอุ่นในเมืองหนาวหรือเอาสัตว์จาก อาฟริกา มาไว้ที่เชียงใหม่ ฯลฯ

สวนสัตว์แบบนี้จึงถูกโจมตีจากนักอนุรักษ์ทั้งหลาย บางคนถึงกับไม่ยอมเข้าสวนสัตว์แบบนั้นเอาเลยก็มี จึงไม่แปลกอะไรที่จะมีบางคนไปยื่นถือป้ายประท้วงอยู่หน้าสวนสัตว์เพื่อเรียกร้องให้ประชาชนงดเข้าชมสวนสัตว์แบบนั้น ในส่วนของสวนสัตว์เปิดนั้นแล้วก็ไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน เพราะส่วนใหญ่แล้วสวนสัตว์เปิดมักจะทำไปเพื่อผลทางธุรกิจและมักจะ "ทารุณ" สัตว์เสียยิ่งกว่าสวนสัตว์ธรรมดาเสียด้วยซ้ำ เพราะสวนสัตว์เปิดมักจะพยายามระดมหาสัตว์หลากหลายชนิดมาปล่อยรวมกันให้คนเข้าชม ชีวิตของสัตว์เหล่านั้นจึงไม่สามารถอยู่ได้อย่างปกติสุข

อันที่จริงแล้วสวนสัตว์เปิดที่แท้จริงนั้น จะต้องไม่ถูกสร้างขึ้นเพื่อเป็นสวนสัตว์ตั้งแต่แรก แต่จะเป็นถิ่นที่อยู่ของสัตว์ตามธรรมชาติ เช่น เป็นวนอุทยานที่มีสัตว์บางชนิดชุกชุมอยู่แล้ว โดยเปิดให้คนเอารถเข้าไปชม แต่ก็ต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง เพราะการที่มีผู้คนเข้าไปทีละมาก ๆ ของนักท่องเที่ยวย่อมกระทบต่อระบบชีวิตของสัตว์ได้ โดยบางแห่งเขาจะปิดเป็นคราว เช่น ในฤดูติดัด เป็นต้น เพื่อไม่ให้คนเข้าไปรบกวนมัน นั่นเอง

เห็นได้ว่าความเข้าใจของคนที่เข้าใจว่าสวนสัตว์เป็นสถาบันเพื่อการศึกษาหรือ อนุรักษ์สัตว์ป่านั้นจึงเป็นเรื่องที่เข้าใจไม่ถูกต้อง เพราะอันที่จริงสวนสัตว์ทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นสวนสัตว์กลางวันสวนสัตว์กลางคืน ฯลฯ ก็เป็นเพียงการตัดซอยธรรมชาติ แล้วแบ่งเป็นช่อง ๆ ไว้ในกล่องสี่เหลี่ยมหรือจำกัดอาณาเขตโดยเรียก ใ้ ๆ ว่าสวนสัตว์เปิดบ้าง ซาฟารีเวิลด์บ้าง หรือแม้กระทั่งไนท์ซาฟารีบ้าง ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหรือการอนุรักษ์ที่ว่เลย แต่เป็นการนำสัตว์ป่าซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติมาแบ่งแยกเป็นล็อก ๆ โดยไม่มีการเชื่อมโยงกับธรรมชาติ แล้วคนก็เข้าไปทำหน้าที่แทน เช่น สร้างเกาะ ปลูต้นไม้ ให้อาหาร หรือแม้แต่การเข้าไปวุ่นวายกับการผสมพันธุ์ของมัน การแยกสัตว์ออกมาจากธรรมชาติแท้ ๆ เพื่อมาใส่ไว้ในสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น กรง เกาะ เนินเขาจำลอง ฯลฯ จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรและบุคลากรมากมาย รวมถึงงบประมาณที่ละลายแม่น้ำไปอีกจำนวนมหาศาล และเป็นการหลอกลวงเพื่อผลประโยชน์ของผู้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ผู้คนส่วนใหญ่ที่เข้าไปเที่ยวสวนสัตว์นั้น ส่วนใหญ่ก็มักจะไปเพื่อไปดูสัตว์แปลกๆ หรือสัตว์ที่ไม่เคยเห็น เช่น หมีแพนด้าจากเมืองจีน ฯลฯ ส่วนป้ายประกาศตามกรงต่าง ๆ นั้น ก็อ่านบ้าง ไม่อ่านบ้าง แล้วจะได้ความรู้มาจากไหน สำนวนคู่มือที่รายการเกี่ยวกับสัตว์ที่บ้านยังจะได้ความรู้มากกว่าเสียอีก ฉะนั้น ใครที่อยากได้ความรู้พร้อมกับการใกล้ชิดธรรมชาติจริง ๆ แล้ว ไม่มีใครไปเที่ยวสวนสัตว์กันหรอกครับ

การแสวงหาความรู้ทางวิชาการหรือการอนุรักษ์สัตว์ที่ถูกแล้วควรจะเป็นเรื่องของ การวิจัยหรือขยายพันธุ์สัตว์แล้วนำสัตว์ที่ได้ส่งคืนกลับสู่ธรรมชาติต่างหาก มิใช่การจับไปกักขังในรูปแบบของสวนสัตว์ดังเช่นในปัจจุบันที่ไล่ล่าสัตว์ทั้งหลายออกมาจากป่าแล้วนำมาผสมพันธุ์กันเพื่อให้ถูกแล้วจัดงานประกวดตั้ง ชิงรางวัลกันโดยไม่ได้ประโยชน์อะไรที่เป็นขึ้นเป็นอันต่อการศึกษาหรือการ อนุรักษ์สัตว์แต่อย่างใด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพลักษณ์ของสวนสัตว์ที่คนเราพยายามสร้างว่ามันเป็น "ธรรมชาติ" หรือ "สัตว์ป่า" นั้น ล้วนแล้วแต่ผ่านการสร้างขึ้นตามที่คนจินตนาการหรือนึกคิดไปเองทั้งนั้น และเมื่อเป็นเช่นนั้น "ธรรมชาติ" หรือ "สัตว์ป่า" ในสวนสัตว์จึงไม่มีอยู่จริง หากเป็นแต่คนเรานึกคิดไปเองเท่านั้น เพราะคนเราไปหลงตัวเองว่าคนเป็นศูนย์กลางของจักรวาล สัตว์ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อประโยชน์ของคนเท่านั้น โดยลืมไปว่าคนก็เป็นเพียงส่วนหนึ่งในบรรดาของสิ่งที่มีชีวิตทั้งหลายที่ต่าง ก็เวียนว่ายอยู่ในวัฏสงสารและเป็นเพื่อนร่วมทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย กับสัตว์ที่อยู่ในสวนสัตว์เช่นกัน

กรณีสวนสัตว์พาต้าเป็นประเด็นที่พูดกันหนาหู ซึ่งไม่นานก็เจียบหายวนเวียนซ้ำซากอยู่ อย่างนี้เป็นเวลานับ 10 ปีถึงแม้โซเชียลมีเดียจะมีการตีแผ่เรื่องราวของสัตว์ป่าผู้นำสงสารในสวนสัตว์แห่งนี้หรือองค์กรเกี่ยวกับการคุ้มครองสัตว์จะพยายามมีส่วนช่วยเหลือในเรื่องคุณภาพชีวิตของพวกมัน แต่ตลอดมาก็ยังเข้าอีหรอบเดิม ย้อนกลับไปช่วง 10 ปีให้หลังมานี้สวนสัตว์พาต้าถูกจับตาอย่างหนักโดยเฉพาะจากสื่อต่างประเทศและองค์กรเกี่ยวกับการคุ้มครองสัตว์ทั่วโลก ล่าสุดนักข่าวเมืองผู้ดีได้ตีแผ่เรื่องจริงที่ค่อนข้างน่าเศร้าใจของสวนสัตว์แห่งนี้อีกครั้ง ขอไว้อาลัยแด่ 'สัตว์' บนห้างพาต้า

ภาพที่ 1 นกเพนกวินในสวนสัตว์พาต้า

ข้อมูลจากบทความเรื่อง นรกขัณฑ์สวนสัตว์พาต้า ตีแผ่เรื่องจริงเมื่อปี พุทธศักราช 2553 ระบุว่าสวนสัตว์แห่งนี้มีชนกติดหลังตั้งแต่ปี พ.ศ. 45 เพราะมีผู้โพสต์ภาพในเว็บบอร์ดแห่งหนึ่งถึงชีวิตความเป็นอยู่ของลิงกอริลลาพร้อมแสดงความสงสารอย่างสุดฤทธิ์โดยเรียกร้องให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาจัดการช่วยเหลือเพื่อให้ชีวิตสัตว์ป่าในสวนสัตว์เอกชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลังจากนั้นกระแสข่าวด้านลบของสวนสัตว์แห่งนี้ถูกแพร่ภาพและบทความตีแผ่จากทั้งสื่อไทย สื่อเทศ และนักท่องเที่ยวผู้มีโอกาสไปเยือนเป็นระยะๆ ซึ่งทุกครั้งใจความสำคัญยังคงเป็นประเด็น เดิมคือคุณภาพชีวิตของสัตว์ในบ้านคอนกรีตระฟ้าช่างดูน่าเวทนาต่อผู้พบเห็น

ล่าสุดเมื่อต้นปี พ.ศ.56 เรื่องราวของสวนสัตว์ขึ้นห้างแห่งนี้ถูกตีแผ่ไปทั่วโลกอีกครั้ง โบร เนคลามินสกี ช่างภาพชาวอังกฤษ เปิดเผยผ่านสำนักข่าวเดลิเมล์ ประเทศอังกฤษว่าเขาใช้เวลาเกือบ 2 ปีในการเก็บข้อมูลและศึกษาพฤติกรรมของสัตว์ภายในสวนสัตว์พาด้ายืนยันว่าภาพที่เห็นสร้างความสลดใจต่อนักท่องเที่ยวเขาได้เข้าไปชมนกเพนกวินที่เดินเตาะแตะอยู่ในสระน้ำในห้องที่ติด เครื่องปรับอากาศ ท่ามกลางสภาพอากาศที่ร้อนอบอ้าวของเมืองไทย รวมทั้งไฮไลต์อย่างกอริลลา ที่ ได้แต่นั่งเกาะรั้วเหล็กอยู่อย่างนั้น

ภาพที่ 2 ลิงคองในสวนสัตว์พาด้า

โบรเนค อธิบายว่าสวนสัตว์แห่งนี้เป็นสถานที่ที่ไม่น่าอภิรมย์ใจนับตั้งแต่เคยเห็นมาบรรดา สัตว์อยู่ในกรงคับแคบ แท่ที่เห็นส่วนมากมักอยู่ในอาการ โกรธเกรี้ยวไม่เป็นสุข ผิดคาดกับภาพที่คิด เอาไว้ นอกจากนี้ยังมีการแสดงโชว์ของลิงอุรังอุตัง ที่ถูกจับแต่งตัวขึ้นโชว์จี้กรยาน และยกน้ำหนัก เป็นการแสดงที่ไม่น่าตื่นตาตื่นใจต่อผู้ชม เขาบอกดูแลดีแต่กระแสวิจารณ์ขรม

ทุกครั้งทีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าตรวจสอบสวนสัตว์พาด้าตัวแทนจากห้างดังก็ยืนยันว่า ทางเรามีการดูแลสัตว์เป็นอย่างดีมีสัตวแพทย์ดูแลใกล้ชิดและอยากให้สังคมเข้าใจว่าภาพที่ปรากฏสู่ สาธารณะเป็นความเข้าใจผิดของนักท่องเที่ยวที่ไม่เข้าใจพฤติกรรมของสัตว์เหล่านี้

ถ้ามถึงมาตรฐานของสวนสัตว์ในไทยกับต่างประเทศเอ็ดวินวิคผู้อำนวยการมูลนิธิเพื่อน สัตว์ป่าในประเทศไทย ยกตัวอย่าง ซาฟารีเวิลด์, สวนสัตว์ดุสิต ฯลฯ ว่ามาตรฐานไม่ได้ต่างกัน แท้ใดนักแต่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถ้าถามถึงสวนสัตว์ขึ้นห้างแห่งนี้“สวนสัตว์พาต้าคนละประเด็นกันเลย เพราะว่าสวนสัตว์พาต้าเลี้ยงแบบอึดอัดมา สกปรกสถานที่ไม่ปลอดภัยอันตราย”

เขาเข้าสังเกตการณ์ชีวิตสัตว์ที่ฟานักในสถานที่แห่งนี้ นับสิบๆ ครั้ง “แค่ดูพฤติกรรมของสัตว์เราจะเห็นว่าสัตว์มันเครียดนะครับ มันอยู่ในที่มืดแออัด สกปรก อากาศมันไม่ถ่ายเท ข้างในมันเหม็นสัตว์ไม่มีความสุขเลยครับ”

ไม่พูดถึงคงไม่ได้สำหรับจุฑาชาไฮโลต์ประจำสวนสัตว์พาต้ากอริลลาเพียงตัวเดียวที่หลงเหลืออยู่ในประเทศไทยเอ็ดวินพูดถึงชีวิตความเป็นอยู่ของกอริลลาว่าอยากให้ได้อยู่ในสถานที่ที่กว้างกว่านี้มีมาตรฐานมากกว่านี้

“ในความคิดของข้าพเจ้าคุณภาพชีวิตของสัตว์ อย่างเช่น กอริลลานั้นอยู่แบบไม่เหมาะสม กอริลลาต้องมีพื้นที่ที่กว้างกว่านี้ มีของเล่นเยอะและน่าจะมีเพื่อนเล่นด้วย ปกติกอริลลาอยู่เป็นฝูงนะครับ ไม่ใช่อยู่ตัวเดียวไม่เหมือนเสือโคร่งหรือหมีที่อยู่ตัวเดียวถ้าเป็นสัตว์ฝูงต้องอยู่กับฝูงครับ”

คนตื่นตัวมากขึ้นเพราะการเอาสัตว์มาจากสภาพที่มันไม่ค่อยคุ้นเคยจัดแสดงไม่มีพื้นที่ในการปรับปรุงลักษณะของกรงเลี้ยงให้เหมาะสมมันก็จะทำให้สัตว์เกิดความเครียด 20 ปีที่แล้วอาจจะทำเป็นเรื่องที่ยอมรับกันได้แต่สมัยนี้ไม่ควรที่จะส่งเสริมแต่ก็ยังมีกระแสนะคล้ายๆกับน่าจะเอาตัวนั้นมาตัวนี้มาเพื่อที่จะสร้างมูลค่าเพิ่มให้สวนสัตว์ข้าพเจ้าว่าก็น่าจะเป็นสิ่งที่จะต้องคิดเพราะเป็นการสร้างค่านิยมที่อาจจะไม่ถูกต้อง

“อย่างเยาวชนเข้าไปศึกษาอาจจะชอบแต่เขาก็ไม่ได้เรียนรู้ว่าสัตว์พวกนี้อยู่อย่างไรในธรรมชาติก็ไม่น่าจะเป็นการให้การศึกษาเท่าไรกับประชาชนถึงแม้จะเห็นตัวก็ตามปัจจุบันเราก็มีทางเลือกอื่น สารคดีธรรมชาติ การจัดแสดงสัตว์จริงๆมันน่าจะเน้นสัตว์ที่ดูแลได้อย่างยั่งยืนและไม่ไปเน้นความต้องการอีกที่หนึ่งยังเป็นสัตว์ป่าพอถูกจับมาอยู่ในกรงเลี้ยงความเครียดสูงพวกนี้ก็จะอายุไม่ยืนเท่าไร”

“กรณีสวนสัตว์แบ่งออกเป็น 2 ประเภท สวนสัตว์เอกชน กับสวนสัตว์ของรัฐของรัฐหน้าที่หลักเป็นเรื่องของการให้การศึกษาแต่สำหรับเอกชนจะมุ่งในเชิงพาณิชย์ถ้ากำไรผมว่าก็ไม่เหมาะเท่าไรในการนำสัตว์เหล่านี้เข้ามาเพราะเป็นเหมือนกับแค่ดาราแสดงมุ่งในการค้ากำไรกับสัตว์เหล่านั้นแล้วสวนสัตว์เอกชนหลายแห่งพื้นที่ค่อนข้างจำกัด สัตว์ที่นำเข้ามาหลายชนิดต้องอาศัยอยู่

ภาพที่ 3 หมิ่นละครสัตว์

ในท้องถนนมากมายอย่างกอริลลาเองก็เป็นสัตว์ที่ใช้พื้นที่หากินบริเวณกว้างมากการที่จับเขามาอยู่ในวงแคบๆแล้วไม่มีการปรับปรุงถิ่นที่อยู่ให้มีความเหมาะสม ข้าพเจ้าว่าก็นึกถึงว่าถ้าเป็นเราก็คงไม่ค่อยมีความสุขเท่าไร

เอ็ดวินแสดงความกังวลต่อกรณีสวนสัตว์บนห้างดัง ย่านปิ่นเกล้าเรื่องแรกคือคุณภาพชีวิตของสัตว์ที่ย่ำแย่อย่างที่กล่าวไปข้างต้นและเรื่องที่สองคือคุณภาพชีวิตของประชาชนในบริเวณนั้นอย่างน้ำเสียที่ชะล้างปัสสาวะและอุจจาระของสัตว์เหล่านี้ก็ถูกทิ้งลงตามท่อน้ำทิ้งของกรุงเทพฯ สัตว์ป่ามันมีโรคที่สามารถติดต่อสู่คนได้ อย่างเช่นวัณโรค ไวรัสตับอักเสบเอ, บี หรือแม้กระทั่งกรณีสัตว์หลุดไปอีกเหตุผลทั้งหมดนี้ เอ็ดวิน เห็นควรว่าควรยับยั้งขยายสถานและใส่ใจในเรื่องคุณภาพชีวิตของสัตว์นักท่องเที่ยวและชุมชนให้มากยิ่งขึ้น

ผู้รณรงค์ปกป้องการทารุณสัตว์ทั่วโลก

“สวนสัตว์พาต้าเป็นสวนสัตว์ที่เป็นประเด็นกับองค์กรที่ป้องกันการทารุณสัตว์ทั่วโลกเลยนะครับ มันเป็นเรื่องมาตั้งแต่ 10 ปีแล้ว เป็นระยะๆเดียวออกที่อังกฤษ ที่สหรัฐฯ ชาวออกว่าสวนสัตว์พาต้าเป็นที่ทารุณสัตว์ซุกพักก็หายเงียบประมาณปีกว่าแล้วก็ออกมาใหม่ทุกครั้งเจ้าหน้าที่บอกว่าจะปรับปรุงให้มันดีขึ้น จะสั่งให้เค้าทำกว้างขึ้นสะอาดขึ้น สุดท้ายไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงแล้วก็ออกข่าวอีกแล้ว”ข้อเท็จจริงจากปากผู้อำนวยการมูลนิธิเพื่อนสัตว์ป่าท่านเดิม เอ็ดวินตั้งข้อสังเกตอนุญาตกรณีสวนสัตว์พาต้าว่าก่อนหน้านี้มีการระงับใบอนุญาตในสมัยอธิบดีกรมอุทยานฯ คนเก่า ดำรงเดช แต่พอเปลี่ยนทีมใหม่พาต้าก็ได้รับการต่อใบอนุญาตด้วยเหตุผลบางประการ

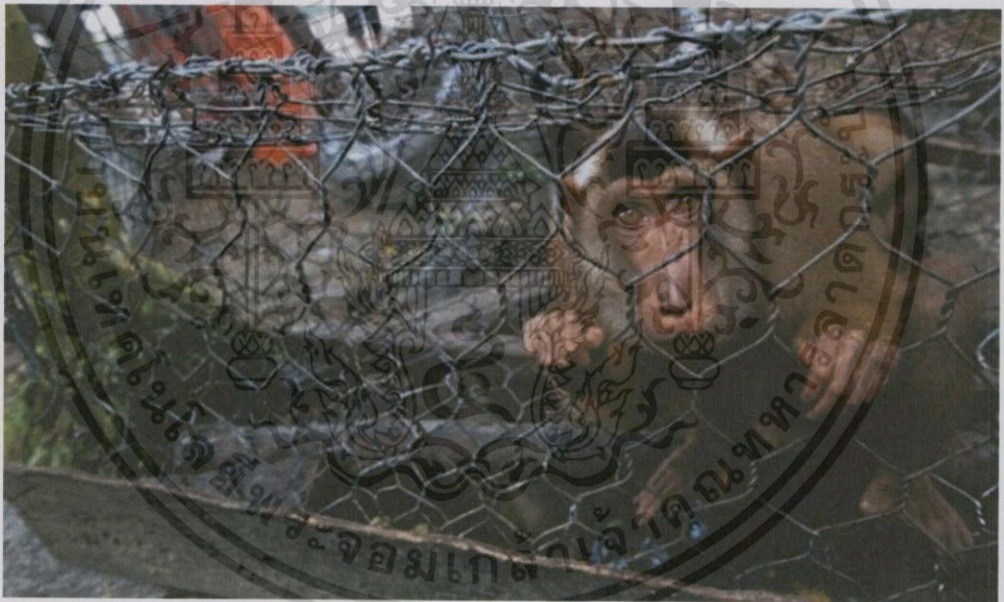
“กรมอุทยานฯ เพิ่งต่อใบอนุญาตเมื่อไม่กี่อาทิตย์นี้เอง ข้าพเจ้าจึงทำไมเพิ่งมาต่อใบอนุญาตหลังจากไปตรวจสอบเพราะคนร้องเรียนผ่านอินเทอร์เน็ตผ่านเฟซบุ๊กเยอะสื่อทั้งประเทศออกข่าวว่ามันไม่เหมาะสม เหมือน 2 ปีที่แล้วไปดูตรวจก็ไม่ได้ทำปิดแต่ประการ ก็ดำเนินการตามปกติผมก็อยากให้เค้าเปลี่ยนอย่างจริงจัง อยากให้เค้าเปลี่ยนอาจจะให้จำนวนสัตว์มันลดลงสัตว์ที่ยังอยู่มันจะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้อยู่ที่กว้างกว่าเดิมหรืออาจจะย้ายทั้งสวนสัตว์ไปอยู่ที่กว้างกว่าเดิมการเลี้ยงสวนสัตว์บนอาคารอย่างนั้นมันไม่เหมาะสม”

อย่างไรก็ตามกฎหมายเกี่ยวกับสัตว์ป่าในประเทศไทยเรียกว่ายังไม่คลอด “ปัญหาของประเทศไทยตอนนี้เราไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของสัตว์การทรมานสัตว์ เราไม่มีกฎหมายเลยนะครับ กฎหมายที่กำลังจะร่างอยู่ มันเป็นกฎหมายที่ยกเว้นสัตว์ป่า เอาเป็นว่าคุณไม่ทำร้ายสัตว์หมา แมว วัวคุณมีความผิด แต่ถ้ามันเป็นสัตว์ป่าคุณไม่มีความผิด เพราะว่ากรมอุทยานฯขอยกเว้นสัตว์ป่าให้ออกจากกฎหมายพ.ร.บ.ที่กำลังจะร่างฯ

เอ็ดวินทวงถามถึงคุณสมบัติของสวนสัตว์พาดำที่จำต้องมี “สวนสัตว์มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ เรื่องแรก-คืออนุรักษ์สัตว์ป่าเพาะพันธุ์สัตว์ป่าเพื่อคืนสู่ป่าเรื่องที่สอง-เป็นการท่องเที่ยวเพื่อเรียนรู้เรื่องการศึกษาสวนสัตว์พาดำโซว์ลิงผมคิดว่าเด็กไม่มีความรู้อะไรหรอกครับแค่เห็นว่าสัตว์เป็นตัวตลกสรุปแล้ววัตถุประสงค์ของสวนสัตว์พาดำไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของสวนสัตว์โดยทั่วไป”

ภาพที่ 4 ลิงในตลาดค้าสัตว์ผิดกฎหมาย

ภาพที่ 5 นกยูงในตลาดค้าสัตว์จตุจักร

จากประสบการณ์ตรงที่ได้พบเห็นและสัมผัสกับสัตว์ป่าอย่างยาวนานหลายชีวิตถูกส่งขายไปกับการกักขังหรือแสดงโชว์เพียงเพื่อแลกกับความพึงพอใจรอยยิ้ม และเสียงปรบมือของคน ธุรกิจการลักลอบค้าสัตว์ป่าถือได้ว่าเป็นหนึ่งในธุรกิจตลาดมืดที่ทำให้ผลกำไรต่ออาชญากรผู้ค้าสูงผลกระทบจากการค้าผนวกกับการสูญเสียพื้นที่ป่าส่งผลให้สัตว์ป่าหลายชนิดอยู่ในภาวะใกล้สูญพันธุ์ การลักลอบล่าสัตว์ตัดไม้และการลักลอบขนลำเลียงสัตว์ป่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นทุกที่ทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาและเนื่องจากอาชญากรมักทำงานกันเป็นขบวนการจึงทำให้ธุรกิจการค้าสัตว์ป่าที่ผิดกฎหมายทั่วโลกนั้นสูงถึงหลายพันล้านเหรียญสหรัฐต่อปี

แม้สัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์หลายชนิดได้รับการคุ้มครองภายใต้กฎหมายของแต่ละประเทศและระดับนานาชาติแต่สัตว์ป่าหลายชนิดก็ยังคงถูกลักลอบค้าอย่างต่อเนื่อง ทั้งเสือโคร่งตัวเต็ม (หรือตัวลั่น) สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมต่าง ๆ นก งาช้าง และไม้เถื่อนซึ่งทั้งหมดนี้เป็นผลจากการหาสินค้าเพื่อสนองความต้องการของตลาดไม้นเนื้อแข็ง ไม้เนื้ออ่อน พันธุ์ไม้หายากกระดุกหรือส่วนอื่นๆ เพื่อมาประกอบยา รักษาโรค ตลาดสัตว์เลี้ยงและสวนสัตว์นักสะสมและของตกแต่ง รวมทั้งเพื่อการบริโภคเนื้อตามตำรับเมนูเปิบพิศดารซึ่งส่วนใหญ่ผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการลักลอบค้าสัตว์ป่าโดยเฉพาะผู้บริโภคทั้งหลายไม่มีความตระหนักถึงผลกระทบที่จะตามมาหากสัตว์ป่าเหล่านี้ต้องสูญพันธุ์

ทั้งนี้สัตว์ป่าทั้งหลายถูกลักลอบล่าออกจากป่าเร็วกว่าอัตราการเพิ่มประชากรของสัตว์ซึ่งท้ายที่สุดส่งผลกระทบอย่างใหญ่หลวงต่อการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศวิทยา นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบเป็นลูกโซ่ทำให้สัตว์ป่าอื่นๆ พยายาสืบพันธุ์ไปด้วยในที่สุดทั้งนี้สัตว์เหล่านี้ควรกลับไปใช้ชีวิตตามธรรมชาติของพวกมันจะเป็นการดีที่สุดเพราะการนำพวกเขามาขังไม่ต่างจากการนำผู้บริสุทธิ์ มาจำคุกตลอดชีวิต

ภาพที่ 6 สุนัขที่โดนจับมาโดยไม่ได้รับอนุญาตเพื่อบริโภค

ภาพที่ 7 สิงโตขาวสัตว์ป่าหายากใกล้สูญพันธุ์แต่กลับถูกลักลอบเข้ามาในไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 แนวความคิดสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าได้รับแรงบันดาลใจในการสร้างผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้จากสิ่งรอบๆตัวที่ข้าพเจ้าสามารถประสบพบเจอได้ด้วยตัวเอง และได้รับข่าวสารต่างๆจากสื่อหลายประเภท ที่กล่าวถึงพื้นที่ของสัตว์ที่ถูกกักขัง ข้าพเจ้าจึงนำเอาเรื่องราวที่ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นแนวความคิดสร้างสรรค์ในผลงานชุด “โพล่(Poke)” โดยขบเน้นเรื่องราวเกี่ยวกับสวนสัตว์หรือสัตว์ที่โดนกักขัง จำกัดพื้นที่ให้อยู่ในพื้นที่แคบๆ โดย เล่นกับมิติมุมมองด้วยการนำรูปทรงของสัตว์แต่ละชนิดในสวนสัตว์ และสัตว์เศรษฐกิจบางชนิด มาจัดวางในลักษณะผิดที่ผิดทางร่วมกับพื้นที่ของมนุษย์ โดยโพล่มาจากฝาผนังหรือเพดานเพื่อเล่นกับอารมณ์ความรู้สึกของผู้ดูในเชิงเสียดสี

1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.3.1 เพื่อต้องการแสดงเรื่องราวการกักขังสัตว์ผ่านรูปทรงประติมากรรมจัดวาง(Sculpture Installation) โดยใช้เฉพาะบางส่วนของ หัว ตัว ขา โพล่ออกมาจากสถาปัตยกรรม ภายในอาคาร เช่น ผนัง เพดาน พื้น ซึ่งเป็นพื้นที่ของมนุษย์ เป็นการแสดงถึงความเหลื่อมของพื้นที่เวลาที่ผิดที่ผิดทาง

1.3.2 เพื่อต้องการค้นหาเทคนิควิธีการที่สัมพันธ์กับความคิด โดยผสมผสานระหว่างประติมากรรม จิตรกรรม และการจัดวาง

1.3.3 เพื่อแสดงทัศนคติส่วนตัวในการเสนอความเป็นจริงที่ปรากฏในสังคม โดยกระตุ้นจิตสำนึกให้มนุษย์ตระหนักถึงชีวิตสัตว์ที่ถูกกักขังในพื้นที่คับแคบอย่างไร้มนุษยธรรมโดยไม่นึกถึงอิสรภาพของสัตว์เหล่านั้น

1.4.ขอบเขตของโครงการ

1.4.1 ทางด้านเนื้อหาเสนอรูปแบบของสัตว์ที่ถูกทรมานโดยการกักขังหรือตัดแปลงสภาพแวดล้อมที่สนองแต่ความต้องการของมนุษย์แต่กลับเป็นผลร้ายต่อสัตว์

1.4.2 ทางด้านรูปแบบประติมากรรมการจัดวาง (Sculpture Installation)ในพื้นที่อาคารสถาปัตยกรรม โดยใช้ ผนัง ผนัง เพดาน ในการติดตั้ง

1.4.3 ทางด้านเทคนิค เทคนิคที่ใช้คือประติมากรรมแกะโฟมและดินญี่ปุ่นเป็นหลักในการสร้างสรรค์ เพราะดินญี่ปุ่นมีคุณสมบัติคล้ายๆดินเหนียวและสามารถทำให้มีความเหมือนจริงได้มากที่สุด โดยเน้นให้เห็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว จากนั้นจึง Paint บนงานประติมากรรมเพื่อแสดงถึงผิวหนังของสัตว์

1.4.4. ขนาด ชั้นที่ 1 ประติมากรรม”ฉลามขาวโพล่จากพื้น” ขนาด 2 x 4 x 7 เมตร

ชั้นที่ 2 ประติมากรรม”ช้างโพล่จากเพดาน” ขนาด 2.5 x 4 x 5 เมตร

ชั้นที่ 3 ประติมากรรม”หมูโพล่จากกำแพง” ขนาด 0.3 x 4 x 0.5 เมตร

ทั้งหมดจัดวางและปรับเปลี่ยนตำแหน่งไปตามพื้นที่การติดตั้ง

บทที่ 2

อิทธิพลที่ได้รับจากงานศิลปกรรม

2.1 อิทธิพลที่ได้รับ จาก ชัชวาล อ่ำสมคิด

ภาพที่ 8 นาย ชัชวาล อ่ำสมคิด

ชื่อ : ชัชวาล อ่ำสมคิด

เกิด : 11 กุมภาพันธ์ 2519

ที่อยู่ : ภาควิชาจิตรศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

การศึกษา :- สป.บ (ประติมากรรม) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

- สป.ม (ทัศนศิลป์) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ข้าพเจ้าได้รับแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานมาจาก นายชัชวาล อ่ำสมคิด เป็นประติมากรที่สร้างสรรค์ผลงานมาจากการคิดค้น พัฒนา และผสมผสานวัสดุอย่างหลากหลาย จนเกิดเป็นลักษณะพิเศษ ที่มีความเป็นเอกลักษณ์ โดยนำลักษณะบุคลิกภาพของสัตว์นานาชนิดมานำเสนอ และแง่มุมเฉพาะทางความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านประติมากรรมที่มีคุณภาพให้สังคมได้รับประจักษ์และเป็นที่ยอมรับ

ภาพผลงานของ ชัชวาล อ่ำสมคิด

ภาพที่ 9 (ชัชวาล อ่ำสมคิด) ขอชีวิต

หมูตัวแทนสัญลักษณ์รูปแบบของสัตว์อุตสาหกรรม รูปร่างกายเต็มไปด้วยเนื้อและชั้นไขมัน เมื่อนึกถึงหมูจะนึกถึงความเหนียวหนำความขี้เกียจ รูปทรงที่ดูอึดอัดยืดขาด ทำให้งานชิ้นนี้ดูแล้วรู้สึกถึงความหดหู่ของชีวิต ซึ่งตัวผลงานคือหมูซึ่งจัดทำทางผิดแปลกจากธรรมชาติทำให้มีความรู้สึกแปลกตาในขณะเดียวกันรู้สึกถึงความอึดอัดเพราะท่าทางของหมูที่ผิดแปลกไปจากธรรมชาติเหมือนสะท้อนแนวคิดของผลงานชิ้นนี้ “หมู” สัตว์ที่เลี้ยงมาเพื่อบริโภคเป็นอาหาร หรือเกิดมาเพื่อตายเป็นอาหาร ให้นมนุษย์บริโภค ผลงานชิ้นนี้จึงเป็นผลงานสมบูรณ์และลงตัวในรูปแบบความเป็นจริง สอดคล้องกับตัวผลงานอย่างยิ่ง

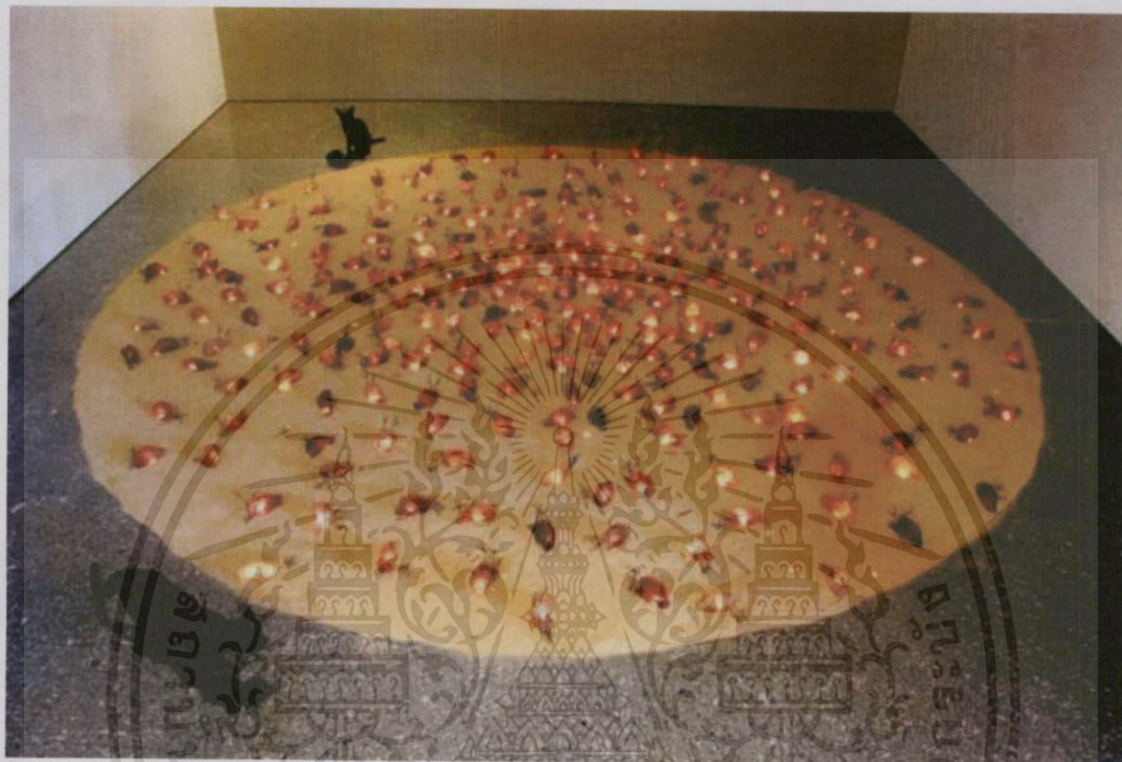

ภาพที่ 10 (ชัชวาล อ่ำสมคิด) ภายใต้วิญญะสงสาร

วงเวียนวงกลมไม่มีจุดสิ้นสุดตั้งชีวิตความทุกข์ที่ไร้ซึ่งจุดสิ้นสุด งานชิ้นนี้นำเสนอรูปทรงของนกเค้าแมวบินวนเป็นวงกลมอยู่ด้านบนแนว ด้วยรูปทรงโดยรวมของงานศิลปะชิ้นนี้ ทำให้รู้สึกถึงความน่ากลัวของกลุ่มนกเค้าแมวข้างบนคล้ายกลุ่มพายุสีดำที่พร้อมพุ่งลงมาเพื่อจบชีวิตแมวด้านล่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

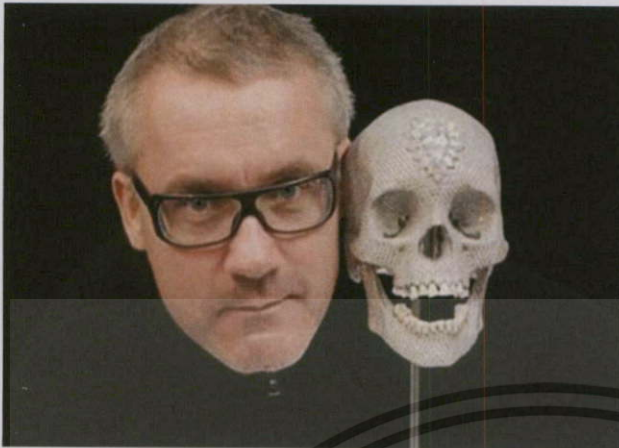
เปรียบเทียบ วัฏสงสาร ถ้าเรายังไม่หลุดพ้นจากวัฏสงสารก็ยังไม่พบความสุขที่แท้จริง ดัง
การอยู่ในการหมุนเวียนของการเกิดและการตาย ผลงานชิ้นนี้แสดงออกความหมายมาได้อย่างเต็ม
เปี่ยมสื่อออกมาได้อย่างสมบูรณ์

ภาพที่ 11 (ชัชวาล อ่ำสมคิด) ภาวะแห่งธรรมในวัฏสงสาร

งานศิลปะชิ้นนี้ ตัวศิลปินยังคงนำเสนอรูปทรงวงกลมที่มีความหมายของสัญลักษณ์ที่ไม่มี
จุดสิ้นสุดไร้ซึ่งจุดจบ แนวที่อยู่ด้านนอกของวงกลมด้านในที่เต็มไปด้วยนกที่ตายแล้ว ลักษณะของ
แนวจากการที่ข้าพเจ้าตีความมีลักษณะทางกายภาพร่างกายเหมือนกับรอเหยื่อหรือรอจะเข้าไปใน
วงกลมแห่งวัฏสงสาร ที่เต็มไปด้วยซากสังขารร่างกาย ดังชีวิตมนุษย์ที่ต้องร่วงโรยแก่ตายตาม
กาลเวลา และก็มีเจ้ากรรมรอกอยเพื่อให้ชดใช้ชีวิตทุกชีวิตชดใช้เพื่อกลับไปเกิด สุดท้ายเมื่อกลับมา
เกิดก็ต้องมนุษย์ก็ทำกรรมและก็ต้องเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในวงเวียนวัฏสงสาร ไร้ซึ่งจุดจบ

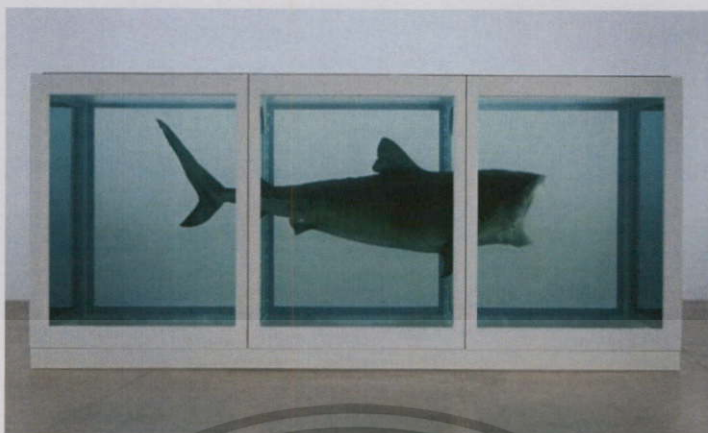
2.2 อิทธิพลที่ได้รับ จาก Damien Hirst (เดเมียน เฮิร์ส)

ภาพที่ 12 Damien Hirst (เดเมียน เฮิร์ส)

Demien Hirst เป็นศิลปินชาวอังกฤษคนหนึ่งที่ถูกเป็นข่าวอื้อฉาว และถูกโจษจันไปทั่ววงการศิลปะ ว่ามีทัศนคติที่ผิดแปลกแหวกแนวในการสร้างสรรค์ผลงานเกินกว่ามนุษย์ธรรมดาจะรับได้และนิยมปฏิบัติกัน เพียงเพราะเขานิยมชมชอบในสิ่งที่ตรงข้ามกับความรู้สึกของมนุษย์ส่วนใหญ่ในสังคม ด้วยเหตุที่เขามีพื้นฐานความคิดที่ว่า มนุษย์ทุกคนย่อมเกิดแก่เจ็บตายเป็นเรื่องธรรมดา โดยที่ทุกคนรู้ดีว่าสักวันหนึ่งตนเองต้องตายและไม่มีใครหนีความตายพ้น แต่กระนั้นแล้วคนเราทุกคนก็ไม่อยากตายและแม้ว่าคนส่วนใหญ่จะมองว่าความตายเป็นสิ่งที่น่ากลัว แต่สำหรับเดเมียน เฮิร์สแล้วความตายเป็นสิ่งเร้าใจและสวยงามน่ามอง อย่างเช่น แมลงวัน เลือด หรือ ซากศพ โดยส่วนตัวแล้วเฮิร์สเชื่อว่าศิลปะจะไม่มีความหมายอะไรเลย หากขาดสิ่งที่ป็นสัจธรรมของชีวิตมนุษย์ หรือพูดง่ายๆ ว่าความจริงที่โหดร้ายไม่น่ามองอย่างในงานของเขา

ข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลจาก Damien Hirst จะเป็นชื่อแรกๆ ที่หลายคนนึกขึ้นมาทันทีเวลาพูดถึงศิลปินประติมากรรมและอินสตอลเลชั่นอาร์ต งานหลักๆ ของเขามักจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิต ความตาย การมีตัวตน ไปจนถึงความเปราะบางของชีวิต... อธิบายเรื่องงานศิลปะออกมาเป็นคำพูดอย่างไรก็ไม่เท่าเห็นงานจริง อธิบายให้เห็นภาพแล้วกันว่า งานที่เป็นที่รู้จักดีของเขามักจะมีศพของสัตว์เป็นส่วนประกอบ เป็นการบังคับให้คนดูคิดไปถึงสภาพของตนเองและความตายติดตาลืมไม่ลง ชนิดที่ว่าถ้าเห็นงานที่เป็นแนวนี้ที่ไหนก็สามารถเดาได้เลยว่าเป็น คาเมียน เฮิร์ส

ภาพที่ 13 (Damien Hirst) The Physical Impossibility of Death

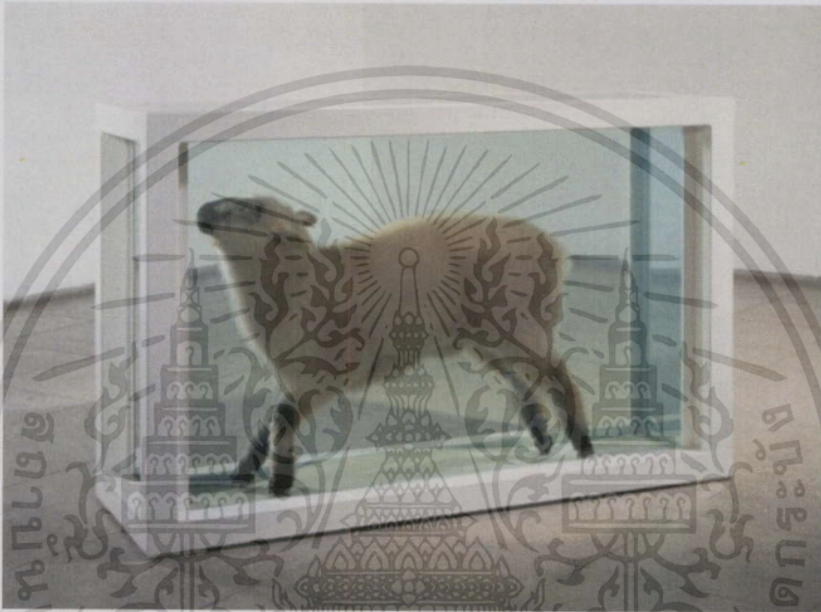
ศพของฉลามแช่ในแท็งก์ฟอร์มาลีน ตัวฉลามนั้นมองเผินๆ เหมือนยังมีชีวิตอยู่ แต่ก็เข้าใจได้ไม่ยากว่ามันตายไปแล้ว และแท็งก์นั้นก็เป็นกำแพงเดียวที่กั้นระหว่างศพของฉลามกับคนดู มีความน่ากลัวระอึกระอ่วนเหมือนมันยังสามารถว่ายน้ำได้ แต่เมื่อพิจารณามันก็ถือเป็นศพของสิ่งมีชีวิต งานชิ้นนี้ดูแล้วรู้สึกปั่นป่วนแปลกๆ ให้ความรู้สึกของความขัดแย้งระหว่างการมีชีวิตอยู่และความตายไปพร้อมๆ กัน

ภาพที่ 14 (Damien Hirst) Detail of A thousand years

งานชิ้นนี้ทำให้รู้สึกถึงความเป็จริง มุมมองความตายในสายตาของศิลปินเป็นเรื่องความเลขชิน หัววัวที่ถูกชำแหละและปล่อยให้แมลงวันตอม กายภาพรูปลักษณะของงานทำให้รู้สึกขยะแขยงแต่ในขณะเดียวกันทำให้คิดถึงความเป็นจริงที่เกิดขึ้นตรงหน้า และสิ่งที่ศิลปินต้องการพูด เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผ่านตัวงาน สังคมที่เต็มไปด้วยการแก่งแย่งชิงดีไว้ซึ่งเชื้อโยมมนุษยธรรมหรือความช่วยเหลือเหมือนวัวที่มีความปกติทางร่างกาย เมื่อกำเนิดออกมาจะไม่เป็นที่ต้องการของฝูงจะถูกผลักไสออกจากฝูงและเป็นเหยื่อของสัตว์ผู้ล่า ฉะนั้นคนนั้นสังคมคนเราที่มีความเหลื่อมล้ำไม่เท่าเทียมปลาใหญ่กินปลาเล็กไว้ซึ่งการช่วยเหลือดูแลเปรียบได้กับตัวงานของศิลปิน คนแตกต่างหรือโดดเด่นเกินไปมักจะเป็นเหยื่อของสังคม

ภาพที่ 15 (Damien Hirst) away from the flock

ลูกแกะ ที่ทำมาเช่อยู่ในแท่งก็เหมือนกัน มองใกล้ๆ แล้วเห็นทุกสีเทล ขนดุนุ่ม แปลกมากเมื่อลอยอยู่ในสารนั้น เหมือนมันยังมีชีวิตอยู่และรู้สึกสงบในแท่งใบนั่น อย่างไรก็ตามเมื่อสังเกตกายภาพร่างกายของลูกแกะ จะรู้ได้เลยว่าลูกแกะตัวนี้มีความบกพร่องทางร่างกายตั้งแต่เกิด โดยศิลปินพูดถึงความจริงของสังคมที่ไม่มีความเท่าเทียม คนที่อ่อนแอจะถูกกระบวนทางสังคมที่โหดร้ายจัดการอย่างโหดเหี้ยมไว้ซึ่งความปรานี เหมือนลูกแกะที่เกิดมามีความพิการเมื่อมันเกิดมาต้องใช้ชีวิตและตามฝูงของมันให้ทัน แต่เมื่อมันมีความบกพร่องทางร่างกายแม่และฝูงก็คงต้องปล่อยให้นมันร่วงท้ายและเมื่อเหนื่อยล้าและตามฝูงไม่ทันก็คงต้องตายและเป็นเหยื่อของสุนัขป่า

2.3 อิทธิพลที่ได้รับ จาก อ.เขียน ยิ้มศิริ

ภาพที่ 16 อ.เขียน ยิ้มศิริ

อาจารย์ เขียน ยิ้มศิริ เป็นบรมครูด้านการสร้างสรรค์งานประติมากรรมและด้านวิชาการศิลปะคนสำคัญของไทยเป็นศิลปินผู้บุกเบิกในการนำเอาคุณค่าลักษณะแนวไทยมาเป็นรูปแบบในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยจะเห็นได้ถึงพัฒนาการจากประติมากรรมแนวไทยประเพณีคลี่คลายมาสู่ประติมากรรมแบบร่วมสมัยที่แฝงความเป็นไทยอยู่ เนื้อหาของการแสดงออกเป็นอิริยาบถต่างๆ ที่อ่อนช้อยละเมียดละไมให้ความรู้สึกถึงความงามของเส้นที่เคลื่อนไหวประสานสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์ จนได้รับเกียรติเป็นศิลปินชั้นเยี่ยมเมื่อปี พ.ศ.2496

ภาพที่ 17 กระเจก (อ.เขียน ยิ้มศิริ)

ลักษณะรูปทรงที่เรียบง่าย ไม่มีลายละเอียด การตัดทอนเพื่อให้รู้สึกถึงความอ่อนนุ่มเคลื่อนไหว และอ่อนหวานเหมือนกับสตรีผู้มีแต่ความงดงาม

กระเจกเงาได้นำมาใช้เพื่อกิจกรรมต่างๆ ที่ต้องการเห็นภาพสะท้อนที่สายตาไม่สามารถมองโดยตรงได้ ภาพสตรีในท่าทางส่องกระเจกเป็นการแต่งหน้า ทำผมๆ เพื่อความสวยงามบนใบหน้า เป็น

กิจกรรมที่เห็นเป็นประจักษ์ของผู้หญิงทุกคน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 18 Protector (อ.เจียน ยิมศิริ)

รูปทรงงาน Protector เป็นรูปทรงผู้หญิงที่คัดลอก แต่เน้นความอ่อนหวานของเส้นที่เป็นเส้นโค้ง เพื่อแสดงความรักที่มีต่อลูกได้อย่างลึกซึ้ง การโอบอุ้มในวงแขนอย่างนุ่มนวล คอยประคองไม่ให้เจ็บปวด ความรักของแม่เปี่ยมด้วยความเมตตา กรุณา ปราศจากอะไรที่จะทำให้ทุกอย่างเพื่อลูกมีความสุข แม่เพียรพยายามทั้งร่างกาย แรงใจ แม้จะแสนยากลำบากเพียงไรก็ไม่หวั่น คอยทะนุถนอม ปกป้องคุ้มครอง จึงทำให้ผลงานชิ้นนี้สื่อความหมายได้อย่างตรงไปตรงมาไม่อ้อมค้อม มากกว่านั้นยังใช้รูปทรงของตัวงานบ่งบอกความหมายได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 19 ขลุ่ยทิพย์ (อ.เจียน ยิมศิริ)

งานศิลปะชิ้นนี้เป็นที่โจษจันเป็นอย่างมากเนื่องจากผลงานชิ้นนี้ ได้รับรางวัล เกียรติคุณอันดับ 1 การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ 1 รูปแบบและรูปทรงจากพระพุทธรูปปางลีลาสมัยสุโขทัยเป็นประติมากรรมที่ผสมผสานจังหวะลีลาและเส้นสายของศิลปะไทยกับความเรียบง่ายของรูปทรงแบบสากลอย่างงดงาม ไร้ที่ติ ซึ่งประติมากรปัจจุบันทุกวันนี้ ยังคงนำ ผลงานชิ้นนี้เป็นแบบอย่างและแนวทางในการพัฒนา ทำให้พิชิตได้ว่าผลงานชิ้นนี้มีความเยี่ยมและตั้งใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์

ผลงานสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าเป็นการแสดงออกทางรูปแบบที่เป็นอุดมคติเกี่ยวกับเรื่องสัตว์ที่โดนทารุณ โดยการกักขัง ที่ข้าพเจ้าได้รับจากประสบการณ์ตรงที่แสดงถึงความรู้สึกที่มีความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องราวเหล่านี้ โดยนำเอาจินตนาการส่วนตัวมาผสมผสานโดยวิธีการสร้างเข้ากับข้อมูลที่ข้าพเจ้าได้ศึกษา ค้นคว้าและถ่ายทอดเป็นผลงานศิลปะ

เนื่องจากข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลและแนวความคิดต่างๆ จากสิ่งที่ข้าพเจ้าสัมผัสและพบเห็นมาเนิ่นนานตั้งแต่เด็กจนโตข้าพเจ้าจึงมีแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานแนวเสียดสีสังคม ในรูปประติมากรรม(ศิลปะเฉพาะที่)(Site-specific art)ที่คนดูรู้สึกเข้าใจในงานของข้าพเจ้าโดยง่าย

3.1 การหาข้อมูล

การค้นคว้าและหาข้อมูลทางด้านเนื้อหาเกี่ยวกับสัตว์ที่ถูกทารุณ จากเอกสาร และอินเทอร์เน็ตต่างๆ เมื่อเข้าใจในเรื่องของเนื้อหาที่เก็บรวบรวมอย่างเป็นระบบแล้ว ก็เริ่มค้นหาข้อมูลทางด้านรูปแบบในการสร้างผลงานในรูปแบบประติมากรรมสามมิติ(ศิลปะเฉพาะที่-Site specific art)เพื่อนำไปผนวกกับสถานที่ต่างๆที่น่าสนใจ ทั้งนี้เพื่อให้เข้าใจถึงแนวความคิดและวิธีการกำหนดรูปแบบในการแสดงออกเรื่องสัตว์ที่โดนขังในสวนสัตว์ออกมาทางงานประติมากรรม

3.2 การสร้างแนวความคิด

เป็นเรื่องราวเสมือนจริงให้ตรงตามความจริงในแนวเรียลลิสม์ (Realistic) ที่แสดงถึงความจริงในสังคมในปัจจุบัน เป็นการแสดงออกที่เป็นส่วนตัวผสมผสานกับแนวความคิดจากการศึกษาเรียนรู้ เกี่ยวกับเรื่องราวความเป็นจริงของโลกธรรมชาติที่กำลังถูกทำลาย

3.3 การสร้างภาพร่าง

ข้าพเจ้าได้ออกแบบรูปทรงจากสมุดสเก็ตเพื่อรูปแบบของสัตว์ที่ตรงตามต้องการของตัวเอง และรูปทรงของสัตว์นรกเป็นรูปทรงโครงสร้างหลักในงาน ในระยะเริ่มแรกอาศัยโครงสร้างองค์ประกอบจากรูปร่างของสัตว์จริงๆระยะต่อมาได้มีการพัฒนาจากรูปสเก็ตบนกระดาษเป็นการปั้นโมเดล3มิติเพื่อให้เห็นมวลของรูปทรงสัตว์และรูปแบบที่เราต้องการ ด้วยรูปร่างของสัตว์แต่ละชนิดที่ข้าพเจ้าจะนำมาทำงานจริงจำเป็นต้องผนวกกับพื้นที่ ทำให้ต้องค้นหาสถานที่ ที่เหมาะสมกับตัวงานจริงที่คิดไว้เพื่อให้ผลงานแสดงเนื้อหาเรื่องราวที่สมบูรณ์เพิ่มเติมจินตนาการในการออกแบบรูปทรง องค์ประกอบศิลป์ จนเกิดเป็นงานประติมากรรมสัตว์ที่โผล่ในพื้นที่ที่ขัดแย้งกับตัวมันเอง

3.4 การพัฒนาภาพร่าง

รูปทรงของสัตว์ที่ถูกกักขังหรือทรมานจากที่ได้ศึกษา ค้นคว้าโดยการ ออกแบบจำนวนมาก และเลือกเพียงรูปทรงที่ตรงกับแนวคิด อารมณ์ ความรู้สึกเท่านั้นที่จะนำมาใช้ในผลงานจริง โดยลักษณะที่ต้องการในตัวเองคือรูปทรงของสัตว์ที่ทนทุกข์ทรมานจากการทรมานที่มนุษย์ก่อขึ้น เพื่อให้ได้โมเดลเสกซ์ที่ชัดเจนตรงกับจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์

3.5 การสร้างแนวความคิด

ข้าพเจ้าแสดงถึงเป็นเรื่องราวความจริงผสมผสานจินตนาการความรู้สึกนึกคิดโดยไม่ทำให้มันดูเหนือจริงจนเกินไป ยังคงอ้างอิงรูปทรงสัตว์ดั้งเดิมเสมอ ในแนวเหมือนจริง (Realistic) ที่แสดงถึงความเป็นจริง เป็นการแสดงออกที่เป็นส่วนตัวผสมผสานกับแนวความคิดจากการศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับความถูกต้องของจิตสำนึกของมนุษย์ที่ควรจะเป็น

ภาพร่างและพัฒนาภาพร่าง

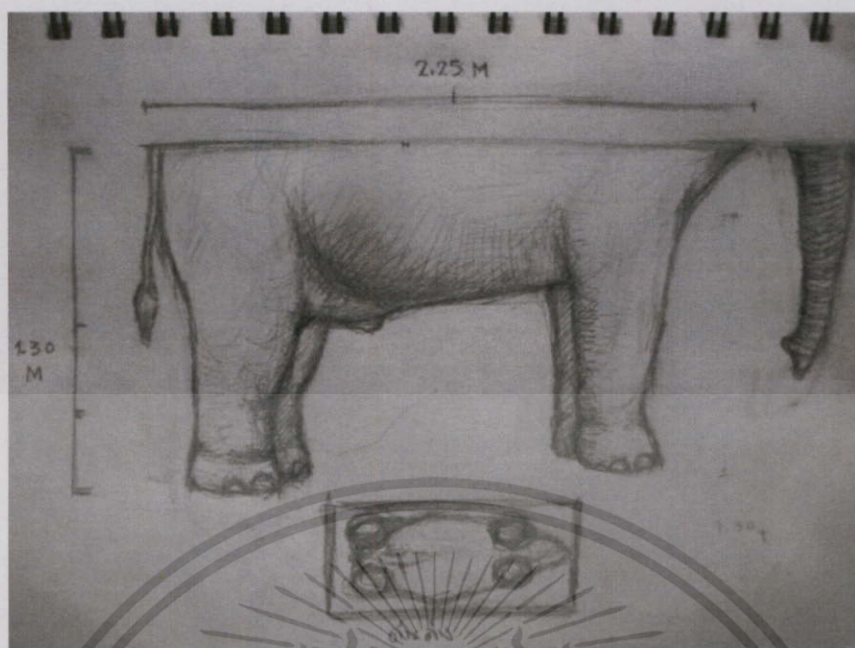
ภาพร่างชุดที่ 1

ภาพที่ 20 ภาพร่างผลงาน"โผล่1"(ฉลาม)

ภาพร่างชุดที่ 1

ในเสกซ์ชิ้นที่ 1 ข้าพเจ้านำเสนอเกี่ยวกับการ โผล่ขึ้นมาของฉลามภายใต้ น้ำขึ้นมาเหนือ น้ำ โดยให้ฉลามเป็นตัวเอกของงานชิ้นนี้ และเมื่อนำมาขึ้นงานจริงจะทำให้รู้สึกถึงความเสมือนจริงและความน่าสะพรึงกลัวของฉลามที่ข้าพเจ้าต้องการจะสื่อแก่ผู้ชม ข้าพเจ้าได้ปรับแก้ชิ้นงานของข้าพเจ้า โดยใช้รูปทรงของช่วงตัวด้านหัวฉลามที่โดนเบ็ดเกี่ยวแทนที่จะใช้รูปทรงครีบด้านบนของช่วงตัวด้านบนของฉลาม เพื่อให้งานชิ้นนี้รู้สึกมากที่สุด

ภาพที่ 21 ภาพร่างผลงาน”โผล่2”(ช้าง)

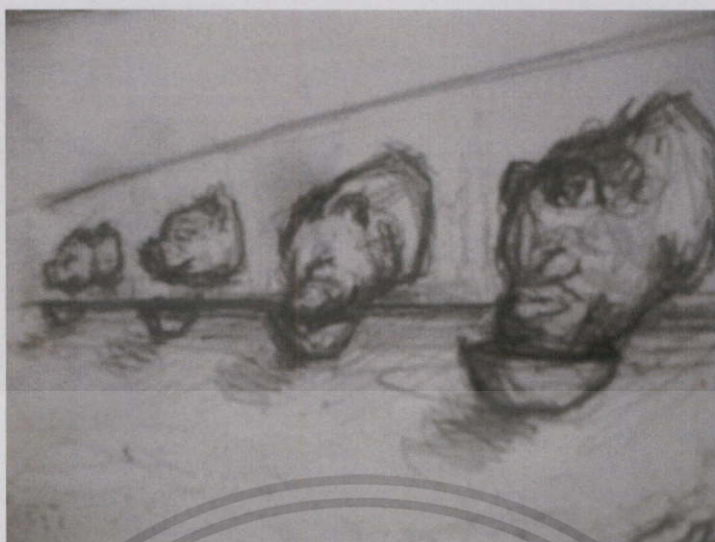

ภาพที่ 22 เสกซ์สามมิติผลงาน”โผล่2”(ช้าง)

ภาพร่างชุดที่2

เสกซ์ชิ้นที่2ข้าพเจ้านำเสนอเกี่ยวกับการ โผล่ลงจากเพดานของสัตว์ชนิดหนึ่งที่ต้องหนักมากๆ เล่นกับความรูสึกของผู้พบเห็น ซึ่งไปสอดคล้องกับสัตว์ชนิดหนึ่งที่คิดไว้คือ ช้าง เสกซ์ชิ้นนี้ไม่พบปัญหาอะไรที่ต้องแก้ไข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 23 ภาพร่างผลงาน”โผล่3”(หนู)

ภาพที่ 24 เสกต์สามมิติผลงาน”โผล่3”(หนู)

ภาพร่างชุดที่3

เสกต์ชิ้นที่3 ข้าพเจ้านำเสนอเกี่ยวกับการโผล่ออกของหนูออกมาจากผนัง เพื่อเสียดสีเกี่ยวกับเรื่องฟาร์มหมูเพื่อให้สัตว์เหมือนถูกขังติดอยู่กับผนังกำแพงไปไหนไม่ได้ รอวันถูกเชือด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6 กระบวนการการสร้างงาน

กระบวนการในการสร้างส่วนใหญ่ของข้าพเจ้าจะทำความเข้าใจกับตัวโมเดลและเสกต์เพื่อให้รู้ว่าตัวข้าพเจ้าเองต้องการสื่ออะไร จนเกิดโมเดลที่สมบูรณ์แล้วจึงลงมือปฏิบัติงานจริงเพื่อถ่ายทอด ความรู้สึกออกมาให้สมบูรณ์ที่สุดตามจินตนาการที่ได้ร่างไว้ ผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ ศิลปะ โดยใช้เทคนิคประติมากรรมที่เหมาะสมและคิดได้ อย่าง การขึ้นรูปด้วยการแกะโฟม

งานประติมากรรม งานแกะโฟม แกะสลักโฟมเป็นงานที่มีน้ำหนักเบา และเป็นงานที่ใช้ระยะเวลาทำได้รวดเร็ว จึงเป็นงานที่ต้องการความเร่งด่วน งานที่มีเวลาน้อยแต่ชิ้นงานแกะโฟม ที่ออกมาก็มีความสวยงามไม่แพ้ชิ้นงานที่ใช้วัสดุแบบอื่นๆ งานแกะโฟม โมเดล มาสคอตส์แกะโฟม ฉากหนัง ละครทีวี ละครเวที แกะโฟมประดับบ้าน อาคารประดับคอนโด โรงแรม รีสอร์ทหรือหลายๆแบบที่ต้องการทำ งานแกะโฟม มีมายาวนาน ชิ้นงานที่ผลิต แกะ ออกไป เน้นความสวยงามเป็นพิเศษ ตั้งแต่งานแกะโฟม งานทำสี ลงสีชิ้นงานแกะสลักโฟม และการสร้างสรรค์ผลงานได้เพิ่มเติมเทคนิคหลายๆเทคนิคลงไปในตัวผลงานเพื่อให้ผลงานไปสู่เป้าหมายตามที่ข้าพเจ้าคิดไว้ มีการใช้เทคนิคปั้นดินญี่ปุ่น เทคนิคการฉาบด้วยขี้ผึ้งเพื่อให้เกิดพื้นผิวหยาบเหมือนผิวหนังของช้างที่เสมือนจริง ปั้นขี้ผึ้งเพื่อต่อเติมลักษณะเด่นต่างๆการใช้สีโป๊วรถยนต์เพื่อเคลือบให้เกิดผิวที่มันวาว การใช้ยูนิเทนโฟมตามกรรมวิธีโดยอาศัยโครงสร้างโฟมที่แกะไว้เป็นหลักและบรรยากาศน้ำหนักของแสงเงาในรายละเอียด มีการเพิ่มเติมปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมเพื่อให้ผลงานมุ่งสู่เป้าหมาย ซึ่งในผลงานมีความละเอียดของพื้นผิวต่างๆมีทั้ง ความนุ่มนวล หยาบ ขรุขระ จะเกิดความสมบูรณ์ของตัวงาน งานแต่ละชิ้นของข้าพเจ้าเป็นงานประติมากรรมสามมิติทั้งหมด อุปกรณ์และวัสดุต่างๆจึงมีความหลากหลายแตกต่างกันไป

อุปกรณ์ต่างๆในการทำงาน

1.กล้องถ่ายรูป	10.เลื่อยตัดเหล็กใบเล็ก
2.สมุดจดบันทึก	11.เลื่อยตัดโฟมไฟฟ้า
3.ยางลบ	12.สีอะคริลิก
4.โฟม	13.สีน้ำมัน
5.ดินญี่ปุ่น	14.วานิชใส
6.ขี้ผึ้ง	15.น้ำยาเคลือบเงา
7.เรซินใส 1 ปีป	16.สีโป๊ว
8.แป้ง TALCUM	17.แผ่นไม้
9.น้ำยาเร่งแห้งเรซิน	18.ฟูก้นขนาดต่างๆ
	19.คอมพิวเตอร์

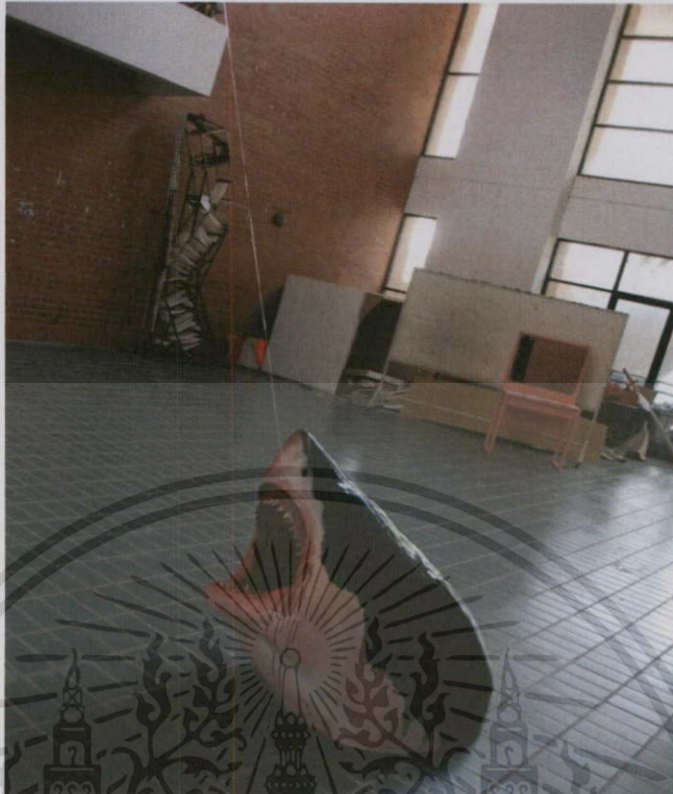
ผลงานของข้าพเจ้าคือการแสดงออกของความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ และจินตนาการที่เกิดขึ้นจากการรับรู้และถ่ายทอดภายในจิตใจของมนุษย์ทุกคนปลุกสัญชาตญาณความใฝ่ดีในตัวมนุษย์ การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะชุด“โผล่”นั้นมีองค์ประกอบมากมายหลายอย่างในโลกกว้างใหญ่ใบนี้มีศิลปะหลายแขนง หลากหลายเทคนิค วิธีการ แต่สิ่งที่สำคัญมากที่สุดนอกจากความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์แล้วแต่หลักองค์ประกอบศิลป์นี้ก็เป็ปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างสรรค์ผลงานให้มีความชัดเจนสมบูรณ์มากขึ้น

จากงานศิลปนิพนธ์ชิ้นนี้ของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าได้แบ่งงานออกเป็น 3 ชั้นในแนวคิดเดียวกัน

1.งานปลาฉลามที่โผล่หัวขึ้นมาจากพื้น แสดงคือกลางดึกซึ่งทำให้รู้สึกถึงความขัดแย้งระหว่างสัตว์ที่เป็นตัวแทนทางธรรมชาติที่โผล่ในพื้นที่กลางดึกซึ่งเปรียบเสมือนตัวแทนของความเจริญก้าวหน้าของมนุษย์ งานชิ้นนี้ข้าพเจ้าพึงพอใจ เพราะได้เรียนรู้เทคนิคต่างๆ จากคำติชม และแนะนำให้แก้ไขจนออกมาเป็นที่น่าพอใจ

ภาพที่ 25 งานฉลาม

ภาพที่ 26 งานฉลอม

ภาพที่ 27 งานฉลอม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.งานช้างเข้าตัดทอนรูปร่างช้างครึ่งท่อนล่างที่กำลังว่ายน้ำซึ่งใช้แนวคิดเดียวกันกับผลงานฉลามชิ้นแรก แต่ต้องใช้ความคิดความพยายามมากขึ้น เพราะเป็นงานชิ้นใหญ่ และข้าพเจ้าได้ให้ช่างโผล่มาจากเพดานห้อง

ภาพที่ 28 งานช้าง

ภาพที่ 29 งานช้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 30 งานช้าง

3.งานหมู ผลงานชิ้นนี้ข้าพเจ้าให้หมู โผล่มาจากผนังกำแพงห้อง เพื่อเสียดสีสัตว์อุตสาหกรรมทุกาชนิก ที่เกิดมาเพื่อตาย และเป็นอาหารของมนุษย์ที่บริโภคไม่เคยพอ

ภาพที่ 31งานหมู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

วิเคราะห์การสร้างสรรค์

ศาสตร์แห่งศิลป์ที่หลอมรวมอยู่ในผลงานศิลปะนั้น มีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากในการที่จะนำเอาหลักต่างๆมาประยุกต์ใช้ ทักษะที่เป็นปัจจัยสำคัญต่องานศิลปะ มาสร้างสรรค์ผลงานอย่างถูกวิธี เพื่อแสดงออกทางความคิดและจินตนาการพร้อมทั้งสื่อสารให้เห็นลักษณะการสร้างสรรค์งานอย่างมีขั้นตอนมีความสมบูรณ์สูงสุด คือการใช้เทคนิคด้านประติมากรรมผสมผสานเทคนิคจิตรกรรมเพื่อสร้างผลงาน ซึ่งประกอบไปด้วย เส้น สี พื้นผิว ปริมาตร พื้นที่ว่าง และรูปร่าง รูปทรง รวมไปถึงองค์ประกอบศิลป์ซึ่งประกอบไปด้วย ความกลมกลืน ความหลากหลาย ความสมดุล สัดส่วน และสถานที่ที่จำเป็นและเหมาะสมกับตัวผลงานเพื่อสร้างให้เกิดการประสานกลมกลืนกันและพยายามหาข้อผิดพลาดเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เกิดความเป็นเอกภาพเพิ่มขึ้น เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นอย่างมากที่ต้องนำหลักการดังที่กล่าวมาศึกษาให้เข้าใจและอธิบายให้เห็นถึงความสำคัญมากต่อการทำศิลปนิพนธ์ชุดนี้ ข้าพเจ้าได้แยกแยะและวิเคราะห์

4.1 วิเคราะห์ทัศนธาตุ

การวิเคราะห์ผลงานในรูปแบบของงานประติมากรรม 3 มิตินั้นมีความสำคัญอย่างมากที่ต้องอาศัยการวิเคราะห์หลักทัศนธาตุ โดยทัศนธาตุเป็นสื่อทางสุนทรียภาพในการนำมาประกอบสร้างเป็นผลงาน ดังนั้นการศึกษาผลงานประเภทประติมากรรมการจัดวางนั้น จึงจำเป็นต้องวิเคราะห์ทัศนธาตุว่าดูสอดคล้องกลมกลืนกันหรือไม่

ทัศนธาตุ (Visual Elements)

ในทางทัศนศิลป์ หมายถึง ส่วนประกอบของศิลปะที่มองเห็นได้ ประกอบไปด้วย

เส้น (Line)

เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการรับรู้ของมนุษย์ เพราะทำให้เกิดความรู้สึกรักดีอารมณ์และจิตใจของมนุษย์ เส้นเป็นพื้นฐานสำคัญของศิลปะทุกแขนง ใช้ร่างภาพเพื่อถ่ายทอดสิ่งที่เห็นและสิ่งที่จินตนาการให้ปรากฏเป็นรูปภาพ เส้น หมายถึง การนำจุดหลาย ๆ จุดมาเรียงต่อ หรือสิ่งที่เกิดจากการขีดเขียนลากให้เกิดเป็นริ้วรอย ในงานชุดนี้ข้าพเจ้าจึงนำเส้นมาใช้กับพื้นที่ให้เกิดความนุ่มนวลและเข้ากับพื้นที่เพื่อให้ตัวผลงานออกมาสมบูรณ์

รูปร่าง(Shape) เส้นรอบนอกบ่งบอกถึงกายภาพของวัตถุ สิ่งของเครื่องใช้ คน สัตว์ และพืช มี ลักษณะเป็น 2 มิติ มีความกว้าง และความยาว มีความลึกบ่งบอกถึงมวล ความเป็นน้ำหนักรับสัมผัสได้ ข้าพเจ้านำเอารูปทรงของสัตว์ที่โผล่ขึ้นจากน้ำหรือได้นำน้ำมาประยุกต์ให้เกิดมิติด้านบนและด้านล่าง ทำให้รูปร่างของสัตว์ที่ปรากฏดูแปลกตาออกไปเมื่อผู้พบเห็นสัมผัส

- **รูปร่างธรรมชาติ (Natural Shape)** ข้าพเจ้าได้ใช้รูปร่างที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น สัตว์ เป็นต้น

รูปทรง (Form)

โครงสร้างทั้งหมดของงานชุด “โผล่” ที่ปรากฏแก่สายตา ในลักษณะ 3 มิติ คือมีทั้งส่วนกว้าง ส่วนยาว ส่วนหนาหรือลึกของรูปร่างสัตว์ที่โผล่ขึ้นออกมาจากสถาปัตยกรรมต่างๆ จะให้ความรู้สึกเป็นแท่ง มีเนื้อที่ภายใน มีปริมาตร และมีน้ำหนัก ผู้ที่พบเห็นจะสามารถรับรู้และสัมผัสได้ถึงความหนักและอารมณ์ของงาน

สี (Colour)

สีคือสีสิ่งที่ปรากฏอยู่ทั่วไปรอบ ๆ ตัวเรา ไม่ว่าจะเป็นสีที่เกิดขึ้นเองในธรรมชาติ หรือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นในผลงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าใช้สีหลากหลายชนิดทำให้เกิดความรู้สึกแตกต่างมากมาย และยังต้องใช้เทคนิคเฉพาะต่างๆ อีกมากมาย ทั้งหมดนี้เพื่อให้ตัวผลงานแต่ละชิ้นมีความสมจริง เช่น ทำให้รู้สึกถึงความหยวนอ่อนของผิวช้าง ทำให้มีรู้สึกมันวาวของผิวฉลาม และสียังบ่งบอกบรรยากาศของงานแต่ละชิ้นเพื่อให้เกิดความสมดุล

บริเวณว่าง (Space)

บริเวณที่เป็นความว่างของชิ้นงานที่ไม่ใช่ส่วนเป็นรูปทรงหรือเนื้อหาในการจัดองค์ประกอบใดก็ตาม ถ้าปล่อยให้พื้นที่ว่างมากและให้มีรูปทรงน้อย การจัดนั้นจะให้ความรู้สึกอ้างว้าง จึงทำให้ข้าพเจ้าจำเป็นต้องคัดสรร สถานที่มากมายเพื่อให้เข้ากับตัวผลงาน มิใช่ทำลาย

พื้นผิว (Texture)

พื้นผิวของสัตว์ชนิดต่างๆ ที่เกิดจากธรรมชาติสร้างขึ้นที่แตกต่างกัน ย่อมให้ความรู้สึกที่แตกต่างกันด้วย พื้นผิว หมายถึง ลักษณะของบริเวณผิวหน้าของสิ่งต่าง ๆ ที่เมื่อสัมผัสแล้วสามารถ รับรู้ได้ ว่ามีลักษณะอย่างไร คือรู้ว่า หยวน ขรุขระ เรียบ มัน ค้าน เนียน สาก เป็นต้น ลักษณะที่สัมผัสได้ของพื้นผิว มี 2 ประเภท คือ

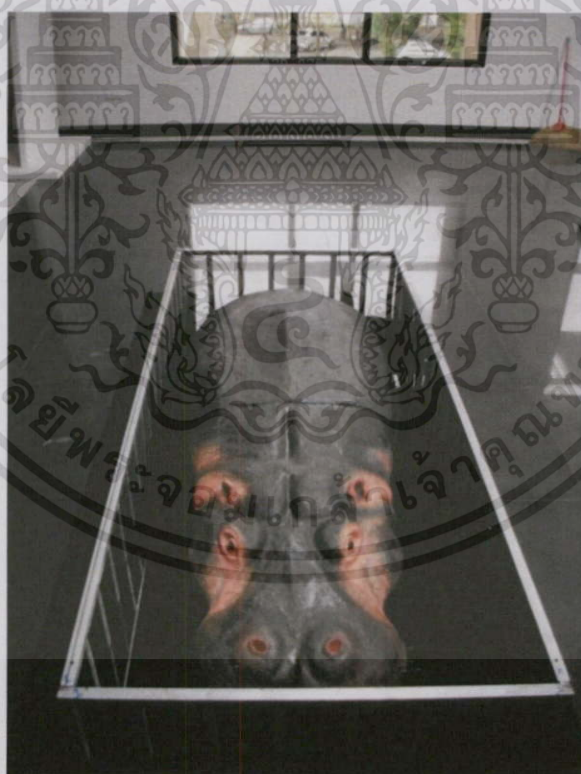
พื้นผิวที่สัมผัสได้ด้วยมือ ในผลงานของข้าพเจ้าจะมีสัมผัสเป็นลักษณะพื้นผิวที่เป็นอยู่จริงๆ ของสัตว์ชนิดนั้นๆ ซึ่งสามารถสัมผัสได้จากงานประติมากรรม งานสถาปัตยกรรม

พื้นผิวที่สัมผัสได้ด้วยสายตา ลักษณะจากการมองเห็นแต่ไม่ใช่ลักษณะที่แท้จริงของผิวสัตว์นั้นๆ เช่น ผิวสัมผัสของปลาฉลามที่สามารถรับรู้และสัมผัสได้ด้วยสายตาว่ามันมีความแน่น ด้วยกล้ามเนื้อและมันวาวมากเหมือนเพ็ญโผล่จากน้ำ เป็นต้น ลักษณะเช่นนี้ถือว่า เป็นการสร้างพื้นผิวลวงตาให้สัมผัสได้ด้วยการมองเห็นเท่านั้น

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของข้าพเจ้าได้มีการทดลอง แก้ไข และพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานอย่างต่อเนื่องโดยตลอด ทั้งความคิด รูปแบบ เทคนิคเลือกใช้ การสร้างสรรค์ ผลงานของข้าพเจ้ามีแนวทางการพัฒนาแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ปีการศึกษาที่ 2555 – 2556

การสร้างสรรค์ผลงานระยะนี้ เป็นแนวคิดในเรื่องของเรื่องการทารุณสัตว์โดยยังไม่เฉพาะเจาะจงไปในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยตรง ข้าพเจ้าจึงมองถึงภาพรวมของงานชุดนี้ที่ข้าพเจ้าต้องการจะบอกให้ผู้ดูได้รู้ โดยแสวงหาทางออกด้วยการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่แสดงออกมาในรูปแบบสัญลักษณ์ กระทั่งถึงความทรมาน การกักขัง ซึ่งถูกตัดทอนให้เหลือเพียงบางส่วน เหมือนการขาดหายจากการจากลา ผลงานในระยะที่ 1 นี้ ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับเรื่องราวและรูปทรงที่แทนค่าของสัญลักษณ์อย่างตรงไปตรงมา มีการตีความของงานที่น้อยและไม่เน้นเรื่องพื้นที่ การจัดวาง ในการเซทงานมากนัก ทำให้ได้บรรยากาศที่ไม่ค่อยบอกเล่าอะไรมากนัก ขาดความกลมกลืน ทำให้ไม่สามารถสื่อความรู้สึกส่วนลึกที่แท้จริงได้

ภาพที่ 32 ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 33 ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1

ภาพที่ 34 ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 35 ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2

ภาพที่ 36 ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 37 ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3

ระยะที่ 2 ผลงานชุดศิลปนิพนธ์ ปีการศึกษาที่ 2556-2557

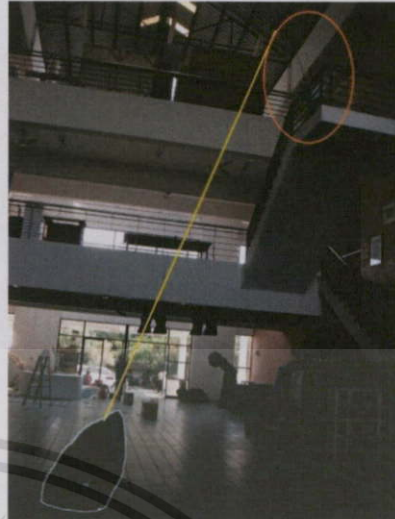
จากปัญหาที่เกิดขึ้นในการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 1 ข้าพเจ้าได้ปรับเปลี่ยนแนวคิดและทำการปรับปรุงแก้ไขเรื่องของรูปแบบ วิธีการ ที่จะนำมาใช้ในผลงานชุดที่ 2 นี้ โดยได้ทำการปรับเปลี่ยนมุมมองในรูปแบบใหม่ๆ ทั้งในเรื่องการใช้สัญลักษณ์ บรรยากาศ พื้นที่ การจัดวางสถานที่ และองค์ประกอบของงาน โดยตัดทอนเรื่องที่น้อยลง นำแต่ส่วนที่มาให้ความสำคัญและความน่าสนใจมานำเสนอ ชัดเจน และมีความกลมกลืนมากยิ่งขึ้น ซึ่งในผลงานช่วงนี้ให้ความสำคัญกับการสำรวจมุมมองและแนวคิดของตนเองมากขึ้น

ผลงานศิลปนิพนธ์ชุด “โผล่” แสดงออกให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างธรรมชาติอันบริสุทธิ์ และธรรมชาติจอมปลอมของมนุษย์ ความแตกต่างอันสุดขั้วที่ไม่สามารถจะไปด้วยกันได้ แต่ด้วยอำนาจของมนุษย์ทำให้ทุกสิ่งบนโลก แม้แต่สัตว์ต้องจำยอม ตกเป็นเครื่องมือ ทาส สิ่งตอบสนองทางอารมณ์ ของมนุษย์ สะท้อนให้เห็นถึงสภาวะความรู้สึกละเลยภายในของข้าพเจ้าที่ต้องการแสวงหาทางออกด้วยการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะชุดนี้ขึ้นมา

ผลงานชุดนี้นำเสนอเนื้อหา ทั้งทางรูปแบบและแนวความคิด ซึ่งแสดงออกชัดเจนตรงตามจุดมุ่งหมายกว่าผลงานที่ผ่านมา การประสานสอดคล้องกันระหว่างความเป็นตัวตนของข้าพเจ้าและความเป็นรูปธรรม มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นในผลงาน สัญลักษณ์และรูปทรงต่างๆของสัตว์ที่ถูกทารุณ ที่ปรากฏมีความเป็นเอกภาพและสามารถแสดงออกถึงส่วนลึกของจิตใจลึกนึ้อย่างแท้จริง

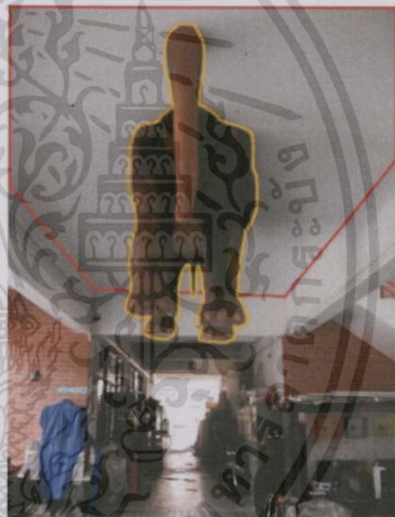
งานชิ้นที่1

การวิเคราะห์โครงสร้างผลงานชิ้นที่1

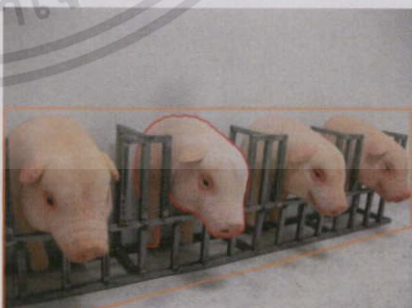
งานชิ้นที่2

การวิเคราะห์โครงสร้างผลงานชิ้นที่2

งานชิ้นที่3

การวิเคราะห์โครงสร้างผลงานชิ้นที่3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 การวิเคราะห์การจัดวาง

ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ ข้าพเจ้าได้เลือกมุมมองและองค์ประกอบที่น่าสนใจในเรื่องของการเสียดสีระหว่างมนุษย์กับสัตว์มาถ่ายทอดในลักษณะของความเคียดแค้นและการทารุณกรรม เพื่อให้ผลงานถ่ายทอดความรู้สึกออกมาโดยไม่โจ่งแจ้งจนเกินไป ข้าพเจ้าจึงคัดทอนรูปทรงและนำผลงานแต่ละชิ้นมาจัดวางในพื้นที่ที่มีความขัดแย้งในตัวผลงานเอง ข้าพเจ้าจึงได้นำผลงานทั้ง 3 ชิ้น มาวิเคราะห์ดังนี้

ความกลมกลืน(Harmony)

ในผลงานชุดนี้มีความกลมกลืนทั้งเรื่องของเนื้อหาที่ถูกนำมาใช้ สลับจัดวางกันได้อย่างลงตัวของพื้นที่แต่ละพื้นที่ที่ถูกเลือกมาจัดวาง และเรื่องรูปทรงของชิ้นงานและพื้นที่ ที่สามารถรองรับแล้วเข้ากันได้ดี

ความหลากหลาย(Variety)

ในผลงานชุดนี้ข้าพเจ้าได้นำวัสดุที่หลากหลายมาสร้างผลงานแต่ละชิ้นเพื่อความแตกต่างของผิวชิ้นงานแต่ละชิ้นและอารมณ์ความรู้สึกที่ได้รับแตกต่างกันไป จึงสามารถช่วยให้ผลงานดูน่าสนใจมากยิ่งขึ้น และยังคัดสรรพื้นที่ที่เหมาะสมกับตัวชิ้นงานอีกด้วย

ความสมดุล (Balance)

ความสมดุลในผลงานชุดนี้เห็นได้ค่อนข้างชัดเจนมาก เนื่องจากผลงานแต่ละชิ้นจัดวางในพื้นที่ที่คัดสรรมาแล้ว เช่น ผลงานชิ้นที่1(ฉลาม) ข้าพเจ้าค้นหาพื้นที่ที่ขัดแย้งกับความเป็นจริงคือตัวฉลามกลางตึกที่ถูกตักเปิดจากกระเบื้องบันไดชั้น3

สัดส่วน(Proportion)

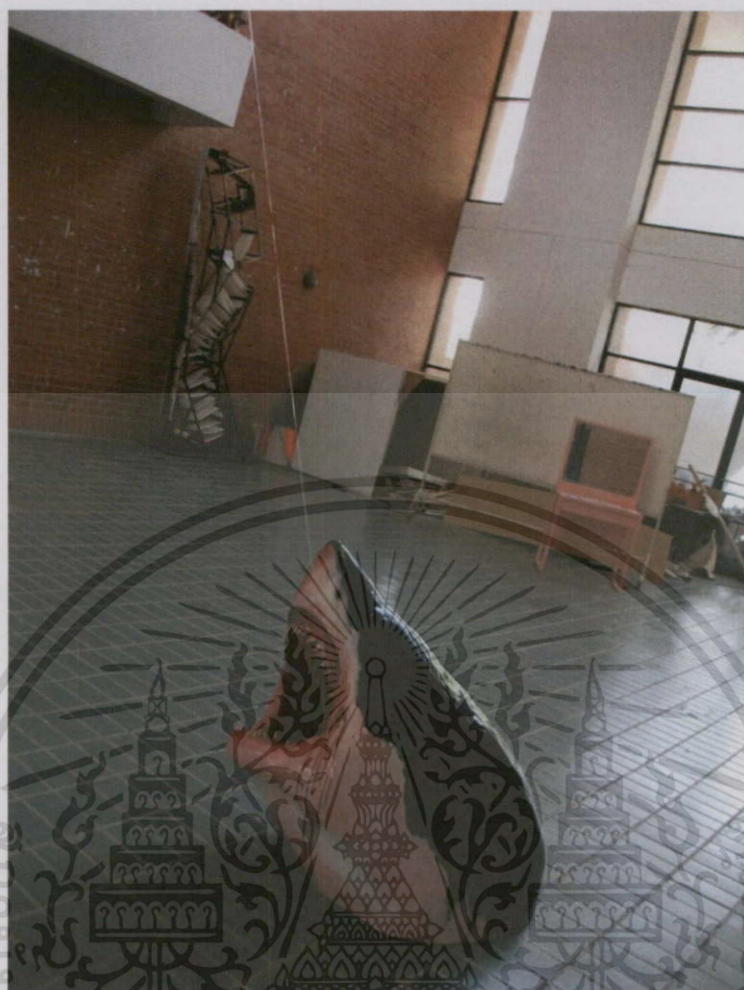
สัดส่วนในผลงานชุดนี้มีที่มาจากแนวคิดความขัดแย้งของสัตว์และสังคมเมือง จึงถูกนำมาบิดเบือนดัดแปลงเล็กน้อยตามจินตนาการของข้าพเจ้าเพื่อสอดคล้องกับแนวคิดในการสร้างสรรค์ออกมาเป็นลักษณะเหมือนจริง

ความเป็นเด่น(Dominance)

ข้าพเจ้าได้สร้างจุดเด่นให้กับผลงานชิ้นนี้โดยการนำเรื่องความเหมือนจริง(Realistic) และเรื่องพื้นที่ในการจัดวาง(Installation) เพราะเนื่องจากตัวผลงานสัตว์ชนิดต่างๆที่มีความเหมือนจริงนั้น ซึ่งโผล่ในพื้นที่ที่แตกต่างจากธรรมชาติที่สัตว์อยู่ จึงทำให้เกิดความเป็นเด่นขึ้นมาในผลงานอย่างชัดเจน

การเคลื่อนไหว(Movement)

การเคลื่อนไหวมีปรากฏให้เห็นในผลงานบางชิ้น เช่นงานฉลามซึ่งแสดงออกถึงท่าทางความเจ็บปวด

ภาพที่ 38 ผลงานศิลปนิพนธ์ (ฉลาม) โสฬ 1

ภาพที่ 39 ผลงานศิลปนิพนธ์ (ฉลาม) โสฬ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

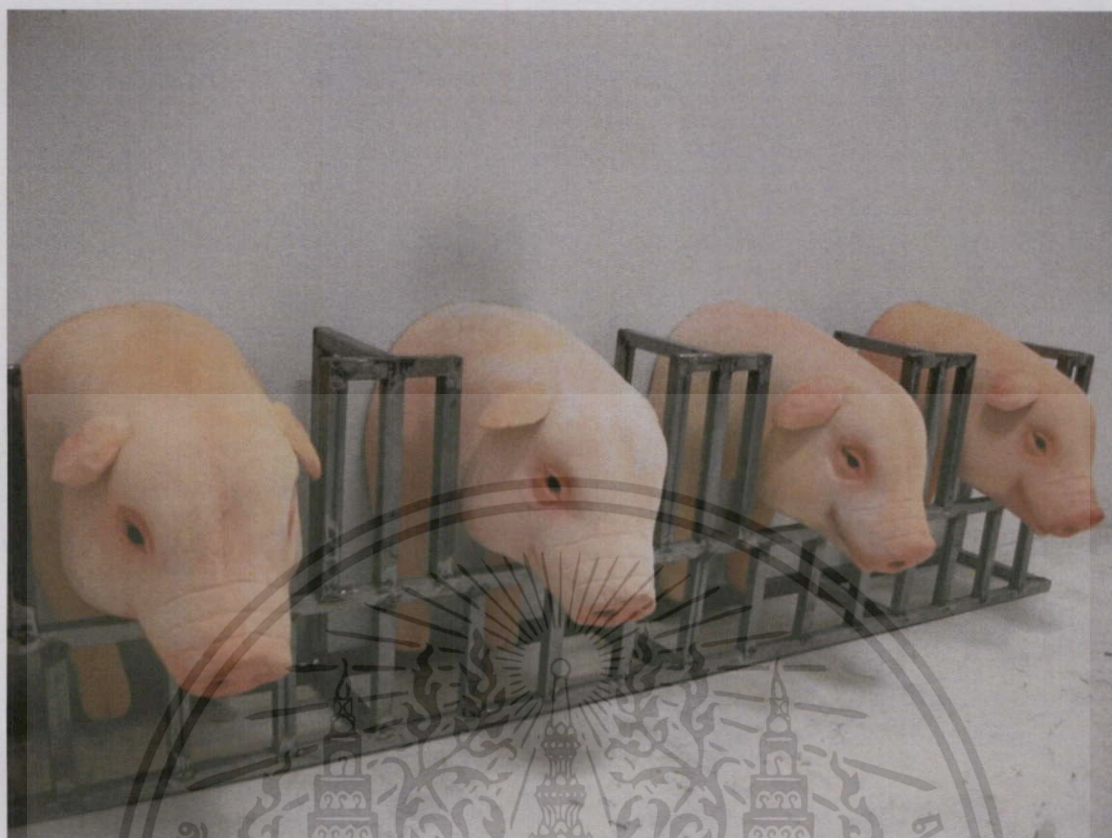

ภาพที่ 40 ผลงานศิลปนิพนธ์ (ช้าง) โผล่ 2

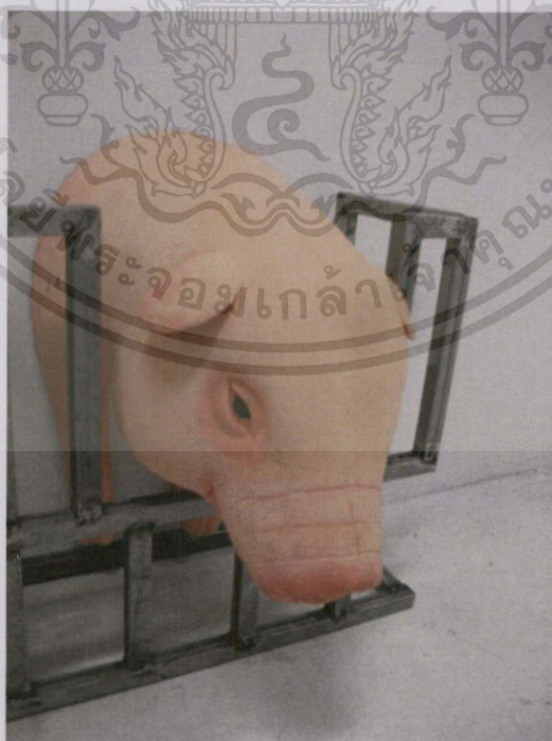

ภาพที่ 41 ผลงานศิลปนิพนธ์ (ช้าง) โผล่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 42 ผลงานศิลปนิพนธ์ (หมู) โผล่3

ภาพที่ 43 ผลงานศิลปนิพนธ์ (หมู) โผล่3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุป

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์หัวข้อเรื่อง “โพล์”(Poke) ข้าพเจ้านำเสนอผลทางด้านการคิด แรงบันดาลใจ จากสิ่งที่เกิดขึ้นภายใต้จิตสำนึกและจิตใต้สำนึกที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในด้านศิลปะและการดำเนินชีวิตของข้าพเจ้า

โดยหวังว่าผลงานของข้าพเจ้าจะเป็นภาพสะท้อนของเสื่อมถอยของสภาพจิตใจมนุษย์ในสังคมที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยใช้สัตว์ชนิดต่างๆเป็นตัวแทน จากประสบการณ์ในการทำศิลปนิพนธ์ชิ้นนี้ ทำให้ข้าพเจ้าได้เล็งเห็นความวิบัติของสัตว์ป่าทุกชนิดอาจเจอโดยไม่คาดฝัน ในขณะเดียวกัน ข้าพเจ้าก็ได้รับประโยชน์มากมาย จากการทำศิลปนิพนธ์ เช่นความรู้จากงานประติมากรรม ความเข้าใจเนื้อหาของสัตว์ที่ถูกกักขังอย่างลึกซึ้งข้าพเจ้าไม่ได้ศึกษามาโดยตรง ทำให้ข้าพเจ้าต้องไปเรียนรู้จากอาจารย์ผู้มีความรู้ทางนี้ เพื่อชี้แนะและให้คำแนะนำเป็นอย่างดี

อย่างไรก็ดีการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ในครั้งนี้ หากมีข้อผิดพลาดประการใดในการสร้างศิลปนิพนธ์นี้ ข้าพเจ้าขออภัย ณ ที่นี้ด้วย เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาผลงานศิลปะของข้าพเจ้าให้ดียิ่งขึ้นในอนาคต และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลต่างๆ ในเอกสารเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ซึ่งสนใจงานศิลปะไม่มากก็น้อย

บรรณานุกรม

ชลูด นิ่มเสมอ ,องค์ประกอบศิลป์: กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2534

วิรุณ ตั้งเจริญ. (2527). ศิลปะร่วมสมัย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิมลวาทิต.

สดชื่น ชัยประเสริฐ, จิตรกรรมและวรรณกรรมแนวเซอร์เรียลลิสม์ : 2507

สดชื่น ชัยประเสริฐ. (2539). จิตรกรรมและวรรณกรรมแนวเซอร์เรียลลิสม์ในประเทศไทย พ.ศ.

2501-2527. กรุงเทพฯ : ด้านสุทธาการพิมพ์.

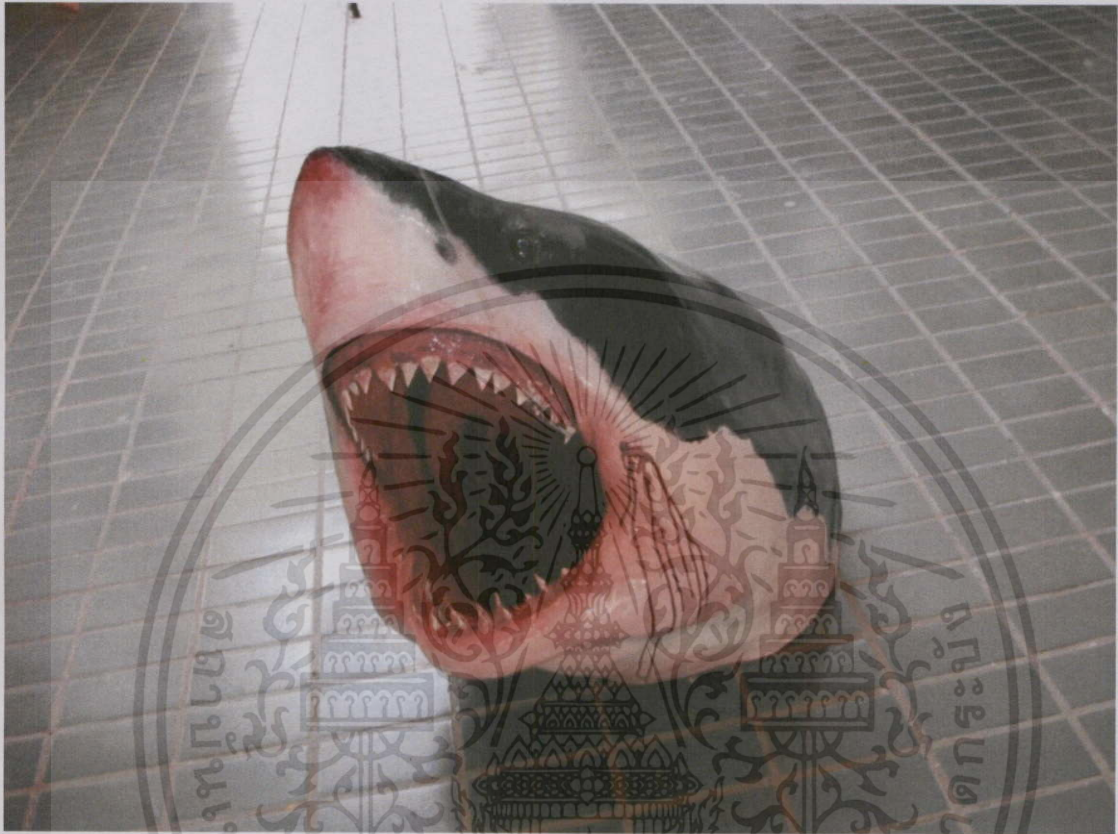
สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2533). สังคมวิทยทัศน์. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานศิลปะ

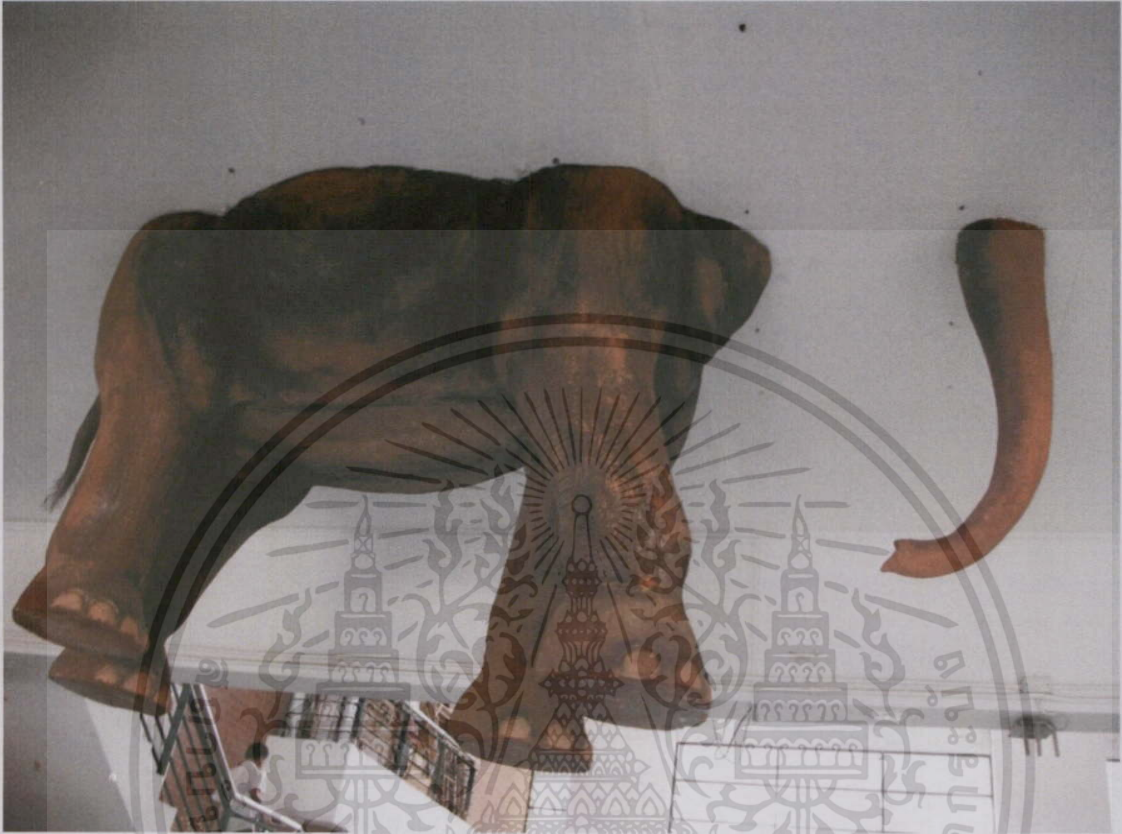

ชื่อผลงาน โพล์ 1,2557

เทคนิค แกะสลักโฟมและดินญี่ปุ่น

ขนาด 200 x 300 x 500 เซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

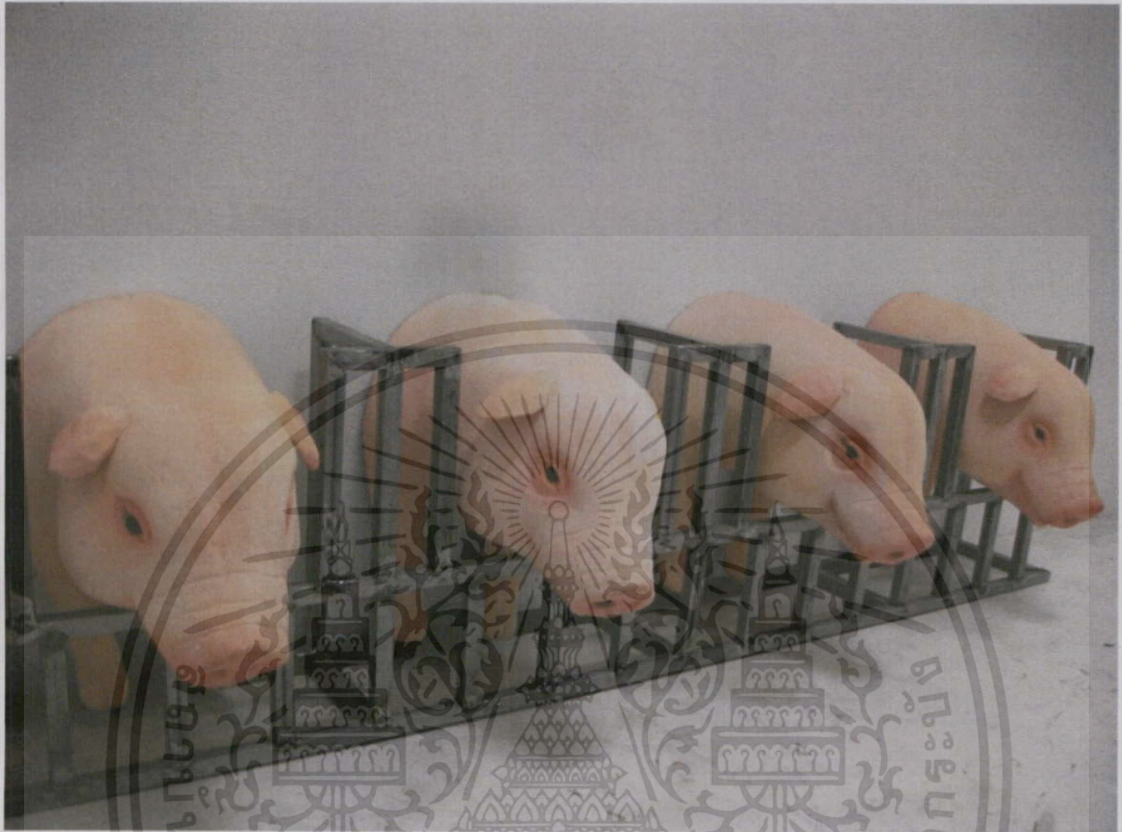

ชื่อผลงาน โพล้ 2,2557

เทคนิค แกะสลักโฟมและดินขี้ผึ้ง

ขนาด 200 x 300 x 400 เซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อผลงาน โพล์ 3,2557
เทคนิค ไฟเบอร์กลาสและดินญี่ปุ่น
ขนาด 300 x 300 x 50 เซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติ

ชื่อ นาย รัชชนนท์ มาทองมาก
(Tatchanon Mathongmak)

เกิด วันที่ 15 กันยายน พ.ศ 2534

ที่อยู่ 139/57 ตำบล วัดชลอ อำเภอบางกรวย-ไทรน้อย จังหวัด นนทบุรี 11130

โทรศัพท์ 087-696-7721

อีเมล Chelsea_eang@hotmail.co.th

ประวัติการศึกษา

- ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนพิมลวิทย์ กรุงเทพมหานคร
- ระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนพิมลวิทย์ กรุงเทพมหานคร
- ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนโพธิสารพิทยากร กรุงเทพมหานคร
- ระดับ ปวช. ศึกษาปีที่ 1-3 วิทยาลัยอาชีวศึกษารัตนบุรี กรุงเทพมหานคร
- ระดับปริญญาตรีปีที่ 1-4 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

หัวข้อศิลปนิพนธ์ โคล้
(Poke)

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ อลิศา จันสึงเพชร